Aika 01.09.2026, klo 11:12 - 15:39

Paikka N2 neuvotteluhuone, Satasairaala/Teams

Käsitellyt asiat

§ 484 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

§ 485 **Kokouksen pöytäkirjantarkastajat**

§ 486 **Hyvinvointialuejohtajan ajankohtaiskatsaus**

§ 487 **Satakunnan hyvinvointialueen talouskatsaus 1-7 kk 2026**

§ 488 **Aluevaltuuston kokousaikataulu 2026**

§ 489 **Aluevaltuuston kokousaikataulu 2027**

§ 490 **Aluehallituksen kokousaikataulu 2027**

§ 491 **Toimintoja uudistavan poliittisen ohjausryhmän nimeäminen**

§ 492 **Vastine valtuustoaloitteeseen koskien resursseiltaan merkittävien hankkeiden /projektien hyväksyntää aluehallitukseen**

§ 493 **Vastine valtuustoaloitteeseen koskien dynaamisen hankintajärjestelmän käyttöönottoa lähiruoan ja kotimaisen tuotannon vahvistamiseksi Satakunnan hyvinvointialueella**

§ 494 **Vastine valtuustoaloitteeseen koskien hyvinvointialueen osallistumista maakunnallisen joukkoliikenteen kehittämiseen palvelujen saavutettavuuden parantamiseksi**

§ 495 **Yhteistyösopimus erikoislääkäreiden työpanoksen myynnistä Satakunnan hyvinvointialueelle**

§ 496 **Järjestöavustusten periaatteet Satakunnan hyvinvointialueella**

§ 497 **Rauman kuvantamisen apulaisosastonhoitajan viran lakkauttaminen**

§ 498 **Palveluohjaajien virkojen (4) perustaminen, ikääntyneiden palvelut**

§ 499 **Vastine oikaisuvaatimukseen koskien Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen toimintaohjetta ja myöntämisperusteita 1.7.2026 alkaen**

§ 500 **Vastine oikaisuvaatimukseen koskien Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen toimintaohjetta ja myöntämisperusteita 1.7.2026 alkaen**

§ 501 **Vastine oikaisuvaatimukseen koskien Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen toimintaohjetta ja myöntämisperusteita 1.7.2026 alkaen**

§ 502 **Vastine oikaisuvaatimukseen koskien omaishoidon tuen palkkioluokkia 2026**

§ 503 **Vastine oikaisuvaatimukseen koskien omaishoidon tuen palkkioluokkia 2026**

§ 504 **Hyvinvointialuejohtajan päätöspöytäkirjat**

§ 505 Muut asiat

§ 506 Tiedoksi merkittävät asiat

Saapuvilla olleet jäsenet

Niina Immonen, 2. varapuheenjohtaja
Sinikka Alenius
Asko Aro-Heinilä, esteellinen § 486, 499-503
Irmeli Elomaa, varajäsen
Anne Holmlund
Atte Hölttä
Juha Joutsenlahti
Keijo Kerola
Juha Korkeaoja, puheenjohtaja
Harri Lehtonen
Helena Ollila
Maarit Pirinen, Teams, paikalla § 486, 499-503, varajäsen, saapui 11:39, poistui 13:41
Eija Salmi
Marika Uimaluoto, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Anna Alarautalahti-Heurlin, sihteeri
Aila Haikkonen, aluevaltuuston pj
Mari Kaunistola, Teams, aluevaltuuston 1.vpj, saapui 11:57
Jari Myllykoski, aluevaltuuston 4.vpj
Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja, esittelijä
Heimo Nikula, aluevaltuuston 3.vpj
Mirja Ylijoki, aluevaltuuston 2.vpj
Johanna Ruusela, tekninen sihteeri
Katariina Ruohonen, viestintä
Sari Rantanen, § 486
Hanna-Leena Markki, § 486, 496
Saila Hohtari, § 486
Jaana Männikkö, § 486, 498-503,
Pia Lahtinen, § 486
Pekka Tähtinen, § 486
Jarno Valtanen, § 486, 494
Marika Lanne, § 486
Kari-Matti Haapala, § 486
Jyrki Vatanen, § 487
Hannu-Pekka Neuvonen, § 487
Juha-Pekka Heikkonen, § 492-493
Mari Niemi, § 492
Kati Moisio, § 493
Tarja Hagback, § 486, 499.503

Poissa

Heidi Viljanen, puheenjohtaja
Oskari Siitari

Allekirjoitukset

Juha Korkeaoja
Puheenjohtaja

Anna Alarautalahti-Heurlin
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Harri Lehtonen

Helena Ollila

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Yleisesti nähtäville www.sata.fi
8.9.2026

Anna Alarautalahti-Heurlin, hallintojohtaja

§ 484
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsittelyjärjestykseksi hyväksytään esityslista.

Päätös
Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsittelyjärjestykseksi hyväksyttiin esityslista muilta osin, paitsi pykälät 499-503 päätettiin käsitellä pykälän 486 jälkeen.

§ 485
Kokouksen pöytäkirjantarkastajat

Hallintosäännön 140 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Harri Lehtonen ja Helena Ollila.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

§ 486
Hyvinvointialuejohtajan ajankohtaiskatsaus

Käydään keskustelua ajankohtaisista asioista.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- merkitä annetun ajankohtaiskatsauksen tiedoksi.

Kokouskäsittely
Ajankohtaisissa asioissa käsiteltiin:

- talousarviovalmistelun tilannekatsaus
- info omaishoidontuen muutosten toimeenpanosta
- Meri-Porin synergia.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Esteellisyys
Asko Aro-Heinilä ilmoitti olevansa esteellinen omaishoidon tukea koskevassa käsittelyssä (hallintolain 28 § 1 mom 1 kohta) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

§ 487
Satakunnan hyvinvointialueen talouskatsaus 1-7 kk 2026

SATAHADno-2026-1776

Valmistelija / lisätiedot:

Jyrki Vatanen, jyrki.vatanen@sata.fi
Hannu-Pekka Neuvonen, hannu-pekka.neuvonen@sata.fi

Liitteet

1 Talouden toteuma 1-7 kk 2026

Talouskatsaus tammi-heinäkuussa v. 2026 (talouden ohjeellinen toteuma - % tammi-heinäkuussa on 58,3 %):

Talouden olennaisimmat poikkeamat talousarvioon

Tammi-heinäkuussa toimintatuotot ovat toteutuneet 56,0 % mukaisesti. Myyntituotot ja muut toimintatuotot ovat toteutuneet vielä alle talousarvion. Tuet ja avustukset etenkin erillisrahoitettavien hankkeiden osalta toteutuvat suurelta osin loppuvuodesta. Maksutuotot ovat toteutuneet lievästi tasaista toteumaa parempana.

Tammi-heinäkuun toteumassa toimintakulut ovat toteutuneet 56,3 % mukaisesti. Henkilöstökulujen toteuma on selvästi alle ohjeellisen toteuman (55,2 %). Lomapalkkavelan jaksotuksen muutos parantaa tilikauden tulosta heinäkuun tilanteessa 12,9 Me. Tulosta parantava vaikutus alkaa pienentyä vuoden loppua kohden ja lomapalkkavelan jaksotuksen odotetaan olevan lievästi tulosta heikentävä tilinpäätöksessä. Palvelujen ostot ovat toteutuneet lievästi yli talousarvion tasaisen toteuman. Tiliryhmän toteuma aiheuttaa riskin määrärahan ylitykselle. Avustukset on toteutunut yli talousarvion, mutta eräitä avustuksia on maksettu alkuvuonna koko vuoden osalta. Aineet, tarvikkeet ja tavarat tiliryhmän toteuma on tasaantunut ja on hyvin linjassa talousarvioon nähden. Muut toimintakulut ovat toteutuneet selvästi alle talousarvion, mutta tiliryhmän kuluihin on odotettavissa kasvua vuoden kuluessa.

Valtion rahoitus on jaksotettu rahoituslaskelman (18.12.2025) mukaisesti toteumaprosentin ollessa 58,3 %.

Rahoitustuotot ovat toteutuneet alkuvuonna yli talousarvion tasaisen toteuman. Valtion rahoituksesta maksetaan suurempi erä tammikuussa ja kesäkuussa. Tämän ansiosta talletuskoron tuotto on ollut tasaista kertymää suurempi. Tammi-heinäkuun osalta talletuskorkojen tuotto on ollut noin 1,6 Me. Korkokulut ovat toteutuneet alle talousarvion. Korkokulujen arvioidaan nousevan loppuvuoden aikana, kun talousarviolainaa nostetaan.

Poistot ovat toteutuneet yli talousarvion johtuen T-rakennuksen tasearvon alaskirjauksesta (n. 1,5 Me).

Edellä mainitut poikkeamat huomioiden Satakunnan hyvinvointialueen tammi-heinäkuun tuloslaskelma osoittaa noin 27,2 Me ylijäämää. Tilinpäätösennuste vuoden 2026 tuloksesta esitetään kokouksessa.

Hyvinvointialuetason talouden toteumassa on esitetty myös vertailu edellisen vuoden vastaavan ajanjakson toteumaan.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- merkitä tiedoksi sekä
- esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee talouden toteuman 1–7 kk / 2026 tiedoksi.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi
aluevaltuusto

Aluehallitus, § 294,30.09.2025
Aluevaltuusto, § 71,06.10.2025
Aluehallitus, § 488, 01.09.2026

§ 488
Aluevaltuuston kokousaikataulu 2026

SATAHADno-2025-9987

Aluehallitus, 30.09.2025, § 294

Valmistelijat / lisätiedot:

Anna Alarautalahti-Heurlin, anna.alarautalahti-heurlin@sata.fi

Ehdotus aluevaltuuston kokousaikataulusta vuodelle 2026 ohessa:

Kevät

9.2.2026

13.4.2026

8.6.2026

Syksy

5.10.2026

30.11.2026

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- ehdottaa aluevaltuustolle, että se päättäisi kokoontua esitetyn aikataulun mukaisesti.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Aluevaltuuston puheenjohtaja kutsuu tarvittaessa ylimääräisen aluevaltuuston kokouksen koolle.

Aluevaltuusto, 06.10.2025, § 71

Valmistelijat / lisätiedot:

Anna Alarautalahti-Heurlin, anna.alarautalahti-heurlin@sata.fi

Asian esittelyteksti aluehallituksen kokouksessa 30.9.2025 § 294.

Ehdotus

Aluevaltuusto päättää

- kokoontua esitetyn aikataulun mukaisesti.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Aluehallitus, 01.09.2026, § 488

Valmistelija / lisätiedot:

Anna Alarautalahti-Heurlin, anna.alarautalahti-heurlin@sata.fi

Aikataulullisista syistä johtuen aluevaltuuston syksyn kokousaikataulua on tarpeen muuttaa.

Syksy

5.10.2026

30.11.2026 - PERUTAAN

14.12.2026 UUSI KOKOUS

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- esittää aluevaltuustolle, että se muuttaisi syksyn kokousaikataulua esitetyllä tavalla.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi
aluevaltuusto

§ 489
Aluevaltuuston kokousaikataulu 2027

SATAHADno-2026-9482

Valmistelija / lisätiedot:

Anna Alarautalahti-Heurlin, anna.alarautalahti-heurlin@sata.fi

Ehdotus aluevaltuuston kokousaikataulusta vuodelle 2027 ohessa:

Kevät

8.2.2027

19.4.2027

7.6.2027

Syksy

18.10.2027

13.12.2027

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- ehdottaa aluevaltuustolle, että se päättäisi kokoontua esitetyn aikataulun mukaisesti.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi
aluevaltuusto

§ 490
Aluehallituksen kokousaikataulu 2027

SATAHADno-2026-9481

Valmistelija / lisätiedot:

Anna Alarautalahti-Heurlin, anna.alarautalahti-heurlin@sata.fi

Aluehallituksen tulee päättää kokousajat vuodelle 2027. Alla on ehdotus aluehallituksen kokousajoiksi keväälle ja syksylle. Kokousten alkamisaika on klo 9.00.

Kevät

19.1.2027

2.2.2027

16.2.2027

2.3.2027

16.3.2027

30.3.2027

13.4.2027

27.4.2027

11.5.2027

25.5.2027

15.6.2027

Syksy

17.8.2027

31.8.2027

14.9.2027

28.9.2027

12.10.2027

2.11.2027

16.11.2027

30.11.2027

20.12.2027

Ehdotus

Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- hyväksyä ehdotuksen alustavaksi kokousaikatauluksi.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi
Aluehallituksen jäsenet, hyvinvointialueen johtoryhmä, viestintä

§ 491
Toimintoja uudistavan poliittisen ohjausryhmän nimeäminen

SATAHADno-2026-9438

Valmistelija / lisätiedot:

Anna Alarautalahti-Heurlin, anna.alarautalahti-heurlin@sata.fi

Aluehallituksen kokouksessa 18.8.2026 käydyn keskustelun perusteella, hyvinvointialuejohtaja totesi valmistelevansa 1.9.2026 pidettävään aluehallituksen kokoukseen ehdotuksen toimintoja uudistavan poliittisen ohjausryhmän perustamisesta.

Ohjausryhmä perustettaisiin ehdotuksen mukaan määräaikaisena ajalle 1.9.2026-30.6.2027. Aluehallitus voi tarvittaessa jatkaa toimikautta em. määräajan jälkeen.

Ohjausryhmän tehtävänä on valmistella aluehallituksen käsiteltäväksi ehdotuksia liittyen esimerkiksi:

- Säädösten sisältöön ja erityisesti niiden tulkintaan liittyen päätösvaltaan
- Organisaation kehittämiseen
- Palveluverkkoon ja liikkuviin palveluihin

Ohjausryhmällä ei ole itsenäistä päätösvaltaa.

Ohjausryhmän viranhaltijajäsenenä toimii hyvinvointialuejohtaja ja sihteerinä hallintojohtaja. Ohjausryhmä voi kutsua kokouksiinsa asiantuntijajäseniä joko pysyvästi tai asiakohtaisesti. Ohjausryhmä voi tarvittaessa hankkia työn tueksi tarvittavaa konsultointipalvelua ostopalveluna.

Säädös: Hallintosääntö 28 § 17 k

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- nimetä poliittisen ohjausryhmän toimintojen uudistamiseen
- nimetä ohjausryhmälle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan
- poliittisen ohjausryhmän kokouksesta maksetaan luottamushenkilöjäsenelle palkkiosäännön mukainen toimituspalkkio 60 euroa / jäsen / kokous. Luottamushenkilölle korvataan ohjausryhmän kokouksista johtuvat matkakustannusten korvaukset ja ansionmenetyskorvaukset hyvinvointialueen palkkiosäännön mukaisesti.
- nimetä ohjausryhmään viranhaltijat hyvinvointialuejohtajan ehdotuksen pohjalta.

Päätös
Aluehallitus päätti yksimielisesti hyväksyä päätösehdotuksen sekä nimesi jäsenet seuraavasti:

- Heidi Viljanen, pj

- Aila Haikkonen, vpj
- Anne Holmlund (Juha Joutsenlahti)
- Juha Korkeaoja (Helena Ollila)
- Jari Myllykoski
- Asko Aro-Heinilä (Harri Lehtonen)
- Jami Toivonen (Heidi Sakari)
- Laura Tamminen
- Simo Korpela

Ryhmälle annetaan oikeus nimetä kokouksessaan puuttuvat varajäsenet.

Tiedoksi
nimetyt

§ 492

Vastine valtuustoaloitteeseen koskien resursseiltaan merkittävien hankkeiden/projektien hyväksyntää aluehallitukseen

SATAHADno-2025-4994

Valmistelija / lisätiedot:

Mari Niemi, mari.niemi@sata.fi
Juha-Pekka Heikkonen, juha-pekka.heikkonen@sata.fi

Liitteet

1 Resursseiltaan merkittävien hankkeiden-projektien hyväksyntä aluehallitukseen, Marjo Jaspa, valtuustoaloite 5.5.2025.pdf

Perustelut

Aloitteessa (5.5, Jaspa) esitetään, että hyvinvointialueen aluehallitus päättäisi jatkossa kaikkien yli 50 000 euron arvoisten hankkeiden ja/tai projektien käynnistämisestä ja päättämisestä. Aloitteen tavoitteena on lisätä päätöksenteon läpinäkyvyyttä ja poliittista ohjausta.

Vastine

Hyvinvointialueen kokonaisbudjetti on noin 1,1 miljardia euroa vuodessa. Näin ollen 50 000 euron kynnys kattaa erittäin suuren määrän kehityshankkeita ja niihin liittyviä hankintoja, jotka liittyvät päivittäisen palvelutuotannon järjestämiseen, lakisääteisten velvoitteiden täyttämiseen sekä toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen. Käytännössä tällaisia kehityshankkeita ja/tai niihin liittyviä hankintoja syntyy vuositasolla satoja.

Aluehallituksen rooli on strateginen. Se linjaa hyvinvointialueen toiminnan tavoitteita, taloudelliset reunaehdot ja keskeiset kehittämissuunnat aluevaltuuston asettaman strategian ja hyväksymän talousarvion puitteissa. Operatiivinen päätöksenteko, mukaan lukien yksittäisten kehityshankkeiden käynnistäminen hyväksyttyjen määrärahojen puitteissa, on tarkoituksenmukaista säilyttää operatiivisesta toiminnasta vastaavan viranhaltijajohdon vastuulla. Tällä työnjaolla pyritään varmistamaan sujuva, oikea-aikainen ja resurssitehokas päätöksenteko.

Esitetty malli edellyttäisi aluehallitukselta merkittävää määrää ajankäyttöä nykyisen lisäksi. Tämä saattaisi olla haasteellista, koska kokousaikataulut ovat jo nykyisellään varsin kiireisiä. Aluehallituksen kokousaikaa tulisi näin ollen käyttää ensisijaisesti strategiseen ohjaukseen, kokonaiskuvan hallintaan ja poliittiseen keskusteluun.

Hyvinvointialueen kehittämisprojektit perustuvat toiminnan ja talouden tunnistettuihin tarpeisiin. Niiden on oltava myös strategian mukaisia. Projektien tulee noudattaa myös talousarvion tai ulkoisen rahoituksen, vuosittaisen toiminnan ja talouden suunnittelun sekä voimassa olevien hankintaohjeiden ja delegointipäätöksien velvoitteita. Hankkeiden poliittinen ohjaus toteutuu tällä hetkellä talousarvion, strategisten linjausten ja toimielinten asettamien tavoitteiden kautta.

Sata-alueella otettiin kesäkuussa 2024 käyttöön Satapro-projektijohtamismalli, jonka lähtökohtana on, että projektijohtaminen on osa organisaation operatiivista

johtamista. SataPro-malli ohjaa projektien etenemistä valmistelusta hyötyjen seurantaan. Mallissa on kuvattu projektijohtamisen prosessit, roolit ja tehtävät. Systemaattinen projektien toteuttaminen sisältää etukäteen tehtävän arvioinnin projektin tarpeesta, strategian mukaisuudesta, odotetuista hyödyistä ja tarvittavista resursseista. Projektijohtamismalliin kuuluu, että jokaisella projektille nimetään linjajohdosta omistaja, jonka tehtävänä on varmistaa sekä projektin toteuttaminen suunnitelmallisesti että projektin tuotosten käyttöönotto ja hyödyntäminen. Lisäksi projektijohtamiseen kuuluu salkunjohdon rooli, joka tarkastelee projektikokonaisuutta, ja viime kädessä hyväksyy tai hylkää projektit. Projektijohtamismalliin sisältyy myös mahdollisuus keskeyttää projekti, mikäli se ei tuota niitä hyötyjä, joita sille on asetettu, sillä systemaattinen toteutuksen seuranta tekee projektit läpinäkyviksi.

Satapro-malli koskee kaikkia projektin kriteerit täyttäviä kehittämis- ja ICT-projekteja. Sen lisäksi malliin kuuluu, että myös muut projektit, kuten pienimuotoiset toiminnan kehittämistehtävät, jotka eivät täytä projektin määritelmää, tai kumppanuusprojektit, joissa Sata-alueella ei ole varsinaista toteuttajaroolia, listataan näkyväksi.

Satapro-mallin hyödyt on huomattu jo pienessä ajassa. Projektien ja salkun johtaminen mallin mukaisesti tekee projektit näkyväksi yhtenäisellä tavalla, tehostaa projektityötä ja parantaa kommunikointia. Malli kytkee projektit strategiaan sekä antaa työkalut projektien valintaan ja priorisointiin. Mallissa varmistetaan, että projektin johtamiseen käytetään riittävästi aikaa ja oikeita menetelmiä, mikä vähentää turhaa byrokratiaa (ABC-luokittelu). Mallin mukainen systemaattinen projektijohtaminen motivoi projekteihin osallistujia hyvään projektinjohtamiseen, kun roolit (kuten salkunjohto, omistaja, projektipäällikkö, ohjausryhmä) on määritelty. Malli lisää ketteryyttä ja ohjaa resursseja eniten arvoa tuottavaan työhön. Myös päätöksenteko nopeutuu. Projektit eivät ole siis erillisiä operatiivisesta toiminnasta, vaan osa organisaation normaalia toimintaa, eikä niitä pidä siitä etäännyttää.

Satapro-mallin teknisenä työkaluna käytetään Thinking Portfoliota, johon projektit kuvataan. Sata-alueen kaikilla työntekijöillä on pääsy Thinking Portfolioon, mikä lisää entisestään projektien läpinäkyvyyttä. Työkalu mahdollistaa myös projekteja koskevien raporttien ja yhteenvetojen ketterän laatimisen.

Vastaavia ABC projektijohtamismalliin™ -perustuvia malleja on käytössä myös muilla hyvinvointialueilla ja julkisella sektorilla laajasti. Projektijohtamismallin kehittäminen on sisällytetty myös YTA-sopimukseen, ja benchmarkingia YTA-alueen muiden hyvinvointialueiden kanssa tehdään jatkuvasti mallin käyttöönotossa ja kehittämisessä. Sata-alue on edennyt tässä etulinjassa.

Aloitteen sinällään hyvin kannatettavia tavoitteita voidaan edistää tarkoituksenmukaisella tavalla seuraavasti:

- strategisesti merkittävimmät kehittämis- ja ICT-hankkeet esitellään aluehallitukselle vuosittain joko osana talousarviokäsittelyä, hankintasuunnitelman esittelyn yhteydessä tai erillisessä katsauksessa.

Tällainen menettely vahvistaa aluehallituksen strategista ohjausroolia, lisää läpinäkyvyyttä ja kokonaiskuvan hallintaa, mutta säilyttää samalla operatiivisen päätöksenteon sujuvuuden.

Ehdotus

Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- merkitä tiedoksi ja ehdottaa aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee tehdyt toimenpiteet tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa, että aloite on loppuun käsitelty.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi
aluevaltuusto

§ 493

Vastine valtuustoaloitteeseen koskien dynaamisen hankintajärjestelmän käyttöönottoa lähiruoan ja kotimaisen tuotannon vahvistamiseksi Satakunnan hyvinvointialueella

SATAHADno-2025-10815

Valmistelija / lisätiedot:

Kati Moisio, kati.moisio@sata.fi
Juha-Pekka Heikkonen, juha-pekka.heikkonen@sata.fi

Liitteet

1 Dynaamisen hankintajärjestelmän käyttöönotto lähiruoan ja kotimaisen tuotannon vahvistamiseksi Satakunnan hyvinvointialueella, Maria Rautanen, valtuustoaloite 6.10.2025

Aloitteessa (6.10.2025, Rautanen) esitetään, että hyvinvointialueella käynnistetään selvitys dynaamisen hankintajärjestelmän käyttöönotosta elintarvikehankinnoissa ja valmistellaan ehdotus järjestelmän käyttöönotosta.

Vastine

Satakunnan hyvinvointialueen elintarvikehankinnoissa huomioidaan elintarvikkeiden laatu, ilmasto- ja ympäristövaikutukset, eläinten hyvinvointi sekä vastuullisuusnäkökohdat. Hankinnoissa edistetään kotimaisen ja paikallisen tuotannon käyttöä siltä osin kuin se on yhteensopivaa palvelutuotannon vaatimusten, toimitusvarmuuden ja kokonaistaloudellisen edun kanssa.

Elintarvikelainsäädäntö velvoittaa ateriapalvelutoimintaa ja kuljetuslogistiikkaa noudattamaan tarkkoja säädöksiä elintarviketurvallisuuden varmistamiseksi koko tuotanto- ja palveluketjussa. Toimintaa valvotaan viranomaisten toimesta, ja vaatimusten täyttäminen edellyttää hallittuja ja yhtenäisiä toimitusketjuja.

Ennen elintarvikehankintojen kilpailutuksia toteutetaan markkinakartoituksia, joiden avulla selvitetään toimittajien mahdollisuudet tarjota tuotteita koko hyvinvointialueelle useamman vuoden mittaisen hankintakauden ajan. Markkinakartoituksilla varmistetaan hankintalain edellyttämä avoimuus ja suhteellisuus sekä se, että asetetut vaatimukset vastaavat todellista markkinatilannetta.

Hyvinvointialueen ateriapalvelut hankkivat suuria toimituseriä sekä pitkälle esikäsiteltyjä tuotteita. Pientoimijoilla ei kaikissa tuotekategorioissa ole mahdollisuutta toimittaa vaadittuja määriä tai sellaisia tuotteita (esimerkiksi kypsät vakuumipakatut lihatuotteet, pakastetuotteet ja muut suurivolyymiset tuotteet), joita keskitetty ruokatuotanto edellyttää. Toimitusvarmuus ja tuotannon jatkuvuus ovat keskeisiä vaatimuksia, joita hankintalainsäädäntö edellyttää huomioitavaksi hankinnan kohteen luonteen perusteella.

Pääsääntöisesti kaikki Satakunnan hyvinvointialueella käytössä olevat elintarvikkeet, jotka ovat saatavilla kotimaisina, sisältyvät elintarvikevalikoimaan. Tarjouspyyntöjen laatu- ja vastuullisuuskriteereillä varmistetaan kotimaisten ja paikallisten tuotteiden käyttö niiltä osin kuin se on mahdollista. Tarjouspyynnöt jaetaan alueellisiin osiin

silloin kun se on mahdollista, ja tällä hetkellä paikallisilta toimijoilta hankitaan muun muassa osa maitotuotteista, leivät ja konditoriatuotteet sekä osa peruna- ja kalatuotteista.

Keskitetty tukkutoimija mahdollistaa yksittäisten lähituotteiden hyödyntämisen osana laajempaa toimitusketjua sekä varmistaa korvaavat tuotteet saatavuushäiriöissä. Tämä on keskeistä hyvinvointialueen ateriapalveluiden huoltovarmuuden ja varautumisen kannalta.

Satakunnan hyvinvointialue tuottaa ateriapalveluita maantieteellisesti laajalle alueelle, jota varten tuotetaan päivittäin yli 10 000 ateriaa. Ateriapalveluiden tulee tuottaa yhdenvertaiset ateriat kaikille asiakkaille, mikä edellyttää yhtenäistä raaka-aine- ja tuotevalikoimaa kaikissa keittiöissä. Laajan alueen ja suuren volyymin vuoksi hankintojen pilkkominen useille toimijoille ei ole logistisesti eikä taloudellisesti mahdollista samalla tavoin kuin pienemmissä kunnissa, joissa tuotantovolyymi on tyypillisesti varsin maltillinen eivätkä prosessi- tai laatupoikkeamat muodosta yhtä suurta riskiä kuin terveydenhuollon toimialan ateriapalveluissa.

Dynaaminen hankintajärjestelmä on hankintalain mukainen menettely, joka soveltuu parhaiten toistuvien ja tavanomaisten hankintojen kilpailuttamiseen tilanteissa, joissa toimitusvarmuuden vaatimukset eivät ole kriittisiä. Sitä on käytetty menestyksekkäästi hyödyksi myös elintarvikehankinnoissa, mutta hyvinvointialuetta merkittävästi pienemmillä volyymeillä. Hyvinvointialueen keskuskeittiötoiminnassa dynaamiselle hankintajärjestelmälle tyypilliset, jatkuvat minikilpailutukset lisäisivät hallinnollista kuormitusta ja prosessikustannuksia sekä heikentäisivät toimitusketjun ennakoitavuutta, eikä menettelyn siten voida katsoa olevan kokonaistaloudellisesti tarkoituksenmukaisin elintarvikehankinnoissa.

Hyvinvointialueella on aiemmin ollut elintarvikehankinnoissaan käytössä dynaaminen hankintajärjestelmä. Edellä mainituista, toimitusketjun ennakoitavuuteen liittyvistä syistä, dynaamista hankintajärjestelmää ei käytännössä kuitenkaan ole voitu hyvinvointialueella hyödyntää toistuviin minikilpailutukseen. Minikilpailutusten prosessikustannukset olisivat hyvinvointialueen käytössä olevan laajan valikoiman ja tuotantovolyymin takia todennäköisesti ylittäneet siitä saadut hyödyt. Dynaamista hankintajärjestelmää voidaan kuitenkin esimerkiksi kuukausikohtaisten minikilpailutusten lisäksi hyödyntää myös pidempien sopimuskausien kilpailutuksessa. Hyvinvointialue päätyi aiemmin käyttämään dynaamista hankintajärjestelmää edellä mainitulla tavalla. Tehtäessä pidempiä sopimuksia dynaaminen hankintajärjestelmä ei kuitenkaan enää juurikaan eroa niin sanotusta puitejärjestelystä, joka on hankintalain mukainen menettely sellaisille hankinnoilla, joissa tyypillisesti laaditaan hankintamenettelyn sisäisiä, vähintään vuoden mittaisia sopimuksia. Näistä syistä johtuen viimeisimmissä kilpailutuksissa hyvinvointialue on päätynyt dynaamisen hankintajärjestelmän sijaan käyttämään puitejärjestelyä hankintamenettelynä, joskaan dynaamisen hankintajärjestelmän käyttöön palaamista ei tulevaisuudessa ole poissuljettu.

Hyvinvointialue pitää valtuustoaloitteen tavoitteita perusteltuina ja kannatettavina. Paikallisen ja kotimaisen ruoantuotannon edistäminen tukee alueellista elinvoimaa, vastuullisuutta ja ruokajärjestelmän kestävyyttä. Vaikka dynaamisen hankintajärjestelmän ei katsota tällä hetkellä olevan kaikkein tarkoituksenmukaisin menettely keskuskeittiötoiminnan elintarvikehankinnoissa, aloitteessa esiin nostettuja

tavoitteita edistetään muilla hankintalainsäädännön sallimilla ja toiminnallisesti kestävillä keinoilla.

Paikallista ruoantuotantoa voidaan tukea muun muassa:

- jakamalla hankintoja osiin silloin, kun se on toimitusvarmuuden ja volyymien näkökulmasta mahdollista
- hyödyntämällä kausiperusteisia ja rajattuja erillishankintoja
- asettamalla tarjouspyyntöihin laatu-, vastuullisuus- ja tuoreuskriteereitä
- toteuttamalla markkinavuoropuhelua paikallisten toimijoiden kanssa

Näillä toimenpiteillä hyvinvointialue voi edistää aloitteen tavoitteita aidosti ja vaikuttavasti samalla varmistaen ateriapalveluiden toimitusvarmuuden, yhdenvertaisuuden ja kokonaistaloudellisen kestävyyden.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- merkitä tiedoksi ja ehdottaa aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee tehdyt toimenpiteet tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa, että aloite on loppuun käsitelty.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi
aluevaltuusto

§ 494

Vastine valtuustoaloitteeseen koskien hyvinvointialueen osallistumista maakunnallisen joukkoliikenteen kehittämiseen palvelujen saavutettavuuden parantamiseksi

SATAHADno-2025-2771

Valmistelija / lisätiedot:

Jarno Valtanen, jarno.valtanen@sata.fi

Liitteet

1 Hyvinvointialueen osallistuttava maakunnallisen joukkoliikenteen kehittämiseen palvelujen saavutettavuuden parantamiseksi, Vihreä valtuustoryhmä, valtuustoaloite 10.3.2025

Kaupunkiseutujen ulkopuolisessa alueellisessa joukkoliikenteessä valtion viranomainen vastaa liikennepalveluiden järjestämisestä. Vuoden 2026 alusta lukien näistä tehtävistä vastaa Liikenne- ja viestintävirasto Traficom. Traficom toimii toimivaltaisena joukkoliikenneviranomaisena niillä alueilla, jotka eivät kuulu kaupunkiseutujen omien joukkoliikenneviranomaisten toimialueisiin, kuten esimerkiksi Porin joukkoliikenteen, Rauman Gyytin, HSL:n, Nyssen tai Fölin alueille (laki liikenteen palveluista (320/2017) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston palvelusopimusasetus (EY) N:o 1370/2007).

Käytännössä Satakunnassa joukkoliikenteen järjestämisvastuut jakautuvat pääosin:

- **Pori, Ulvila, Nakkila, Harjavalta, Kokemäki**: Porin seudun tieliikenteen toimivaltainen viranomainen vastaa joukkoliikennepalveluiden järjestämisestä.
- **Rauma**: Rauman kaupunki tieliikenteen toimivaltaisena viranomaisena vastaa joukkoliikennepalveluiden järjestämisestä.
- **Muu Satakunta** (esim. Kankaanpää, Huittinen, Eura, Säkylä, Eurajoki, Jämijärvi, Karvia, Pomarkku, Siikainen ym.): Traficom hankkii valtion ostamaa bussiliikennettä sinne, missä markkinaehtoista liikennettä tai kuntien järjestämää liikennettä ei ole riittävästi.

Traficom suunnittelee joukkoliikenteen palvelut alueellisina kokonaisuuksina ja sovittaa yhteen eri henkilökuljetusmuotoja mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti. Suunnittelun perustana ovat alueelliset palvelutasosuunnitelmat, joissa arvioidaan joukkoliikenteen käyttäjäpotentiaalia sekä määritellään yhteysväleittäin alueen tarpeita vastaava palvelutaso.

Satakunnan hyvinvointialue tunnistaa joukkoliikenteen merkityksen palveluiden saavutettavuuden, asukkaiden yhdenvertaisuuden sekä alueellisen elinvoiman näkökulmasta. Hyvinvointialueen taloudellinen tilanne on kuitenkin haastava, eikä hyvinvointialueella ole tällä hetkellä taloudellisia mahdollisuuksia osallistua joukkoliikenteen rahoittamiseen tai avointen joukkoliikennepalveluiden järjestämiseen.

Hyvinvointialue voi kuitenkin osaltaan tukea alueellisen liikennejärjestelmän kehittämistä ja palveluiden saavutettavuutta yhteistyössä liikenteestä vastaavien viranomaisten kanssa. Tätä voidaan toteuttaa muun muassa:

- osallistumalla maakunnallisiin liikennejärjestelmätyöryhmiin,
- antamalla lausuntoja joukkoliikennettä ja liikennejärjestelmää koskevista suunnitelmista,
- tuottamalla pyydettäessä tietoa palveluiden käyttäjien liikkumistarpeista liikenteen järjestämisestä vastaaville viranomaisille,
- tekemällä yhteistyötä toimivaltaisten joukkoliikenneviranomaisten, Traficomin, Satakuntaliiton sekä muiden keskeisten toimijoiden kanssa,
- tarkastelemalla mahdollisuuksia yhdistää hyvinvointialueen järjestämiä henkilökuljetuksia avoimeen joukkoliikenteeseen silloin, kun se on toiminnallisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaista.

Edellä esitetyin perustein hyvinvointialue pitää tärkeänä joukkoliikenteen palvelutason kehittämistä yhteistyössä toimivaltaisten viranomaisten kanssa, mutta ei voi osallistua joukkoliikenteen rahoitukseen. Aloitteessa esille nostetut tavoitteet huomioidaan hyvinvointialueen edunvalvonnassa ja viranomaisyhteistyössä.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- merkitä vastineen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja ehdottaa aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee tehdyt toimenpiteet tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa, että aloite on loppuun käsitelty.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi
aluevaltuusto

§ 495

Yhteistyösopimus erikoislääkäreiden työpanoksen myynnistä Satakunnan hyvinvointialueelle

SATAHADno-2026-9385

Valmistelija / lisätiedot:

Anna Alarautalahti-Heurlin, anna.alarautalahti-heurlin@sata.fi

Liitteet

1 Sopimusluonnos, Varha
2 Läntinen YTA johtoryhmä kokous 12.06.2026 pöytäkirja ote § 54

Varsinais-Suomen ja Satakunnan hyvinvointialueiden välisenä käytäntönä on ollut, että Varsinais-Suomen hyvinvointialue on tarvittaessa myynyt Satakunnan hyvinvointialueelle erikoislääkäreiden työpanosta. Tällä yhteistyöllä on pyritty vahvistamaan Satakunnan hyvinvointialueen omaa terveydenhuoltoa ja yhdessä kehittämään erikoissairaanhoidon palvelujen tarkoituksenmukaista työnjakoa ja toimintamalleja. Toimintamalli on ollut käytössä jo vuosikymmeniä ja tällä tavoin on pystytty turvaamaan varsinkin lääkäripulasta kärsivien erikoisalojen erikoislääkärisaatavuus Satakunnan hyvinvointialueella. Tämä on tukenut potilaiden mielekästä sijoittumista ja muun terveydenhuollon kapasiteetin järkevää käyttöä. Erikoislääkäreiden liikkuvuus on mahdollistanut myös keskitettyjen toimintojen sujuvan hoitoketjun, kun arviot on pystytty tekemään omassa kotisairaalassa ja vältytty potilaiden turhilta siirtymisiltä. Tällä erikoislääkärimyynnillä pääsääntöisesti on korvattu viimesijaisesti pula-alojen saatavuutta Satakunnan hyvinvointialueella, kun millään muulla tavoin ei työvoimaa ole Satakunnan hyvinvointialueelle saatu. Kyse on ollut Satakunnan järjestämisvastuulle kuuluvasta palvelusta. Hyvinvointialueet ovat hankkineet työvoimaa myös suorilla yksittäisten työntekijöiden kanssa tehdyillä sopimuksilla ja yritysten kautta tehdyillä sopimuksilla, mutta näillä ei kuitenkaan ole pystytty turvaamaan kaikkia palveluita.

Erikoislääkäreiden virkamääräys ei mahdollista Varhan työntekijöiden määräämistä toiselle hyvinvointialueelle, jonka vuoksi konsulttikäynnit ovat perustuneet työntekijöiden vapaaehtoisuuteen. Työntekijät ovat kokeneet konsulttikäynnit mielekkäinä, kun ne toteutuvat harvakseltaan. Myynti on toteutettu siten, että Varsinais-Suomen hyvinvointialue on vuokrannut omaa Tyksin tulosalueen henkilöstöään Satakunnan hyvinvointialueen käyttöön. Myynneistä on tehty erillisiä erikoisalakohtaisia sopimuksia Satakunnan hyvinvointialueen kanssa.

Uusi sopimusrakenne

Palvelumyyntiä on tähän saakka harjoitettu erikoisalakohtaisin sopimuksin, jotka ovat sopimusehdoiltaan ja hinnoittelumalliltaan poikenneet toisistaan. Varsinais-Suomen ja Satakunnan hyvinvointialue ovat neuvotelleet myyntiä koskevan sopimusrakenteen uudistamisesta. Osapuolet ovat valmistelleet liitteenä olevan yhteistyösopimuksen, joka toimii jatkossa puitesopimuksena. Yhteistyösopimuksessa

on määritelty myynnin ehdot, kuten palvelun hinnan määräytymisperusteet ja osapuolten velvollisuudet. Yhteistyösopimukseen perustuen osapuolet voivat laatia erikoisalakohtaisia tilauslomakkeita, joissa määritellään erikseen erikoisalakohtaiset tarpeet ja myytävän työpanoksen määrä, ajankohta ja sisältö. Voimaan tultuaan uusi yhteistyösopimus erikoislääkäreiden työpanoksen myynnistä tulee korvaamaan kaikki nykyiset osapuolten väliset sopimukset ja järjestelyt, joissa on sovittu Varsinais-Suomen hyvinvointialueen palveluksessa olevien erikoislääkäreiden tai erikoistuvien lääkäreiden työpanoksen myynnistä Satakunnan hyvinvointialueelle.

Järjestelyssä on kyse sote-järjestämislain (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä) 36 §:n 3 momentin 5 kohdassa tarkoitetusta yhteistyöstä, jolla erikoissairaanhoidon henkilöstön osaamista ja työpanosta tarvittaessa jaetaan hyvinvointialueiden välillä palvelujen tarkoituksenmukaisen saatavuuden ja saavutettavuuden turvaamiseksi. Sopimuksessa ei ole kyse julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) mukaisesta julkisesta hankinnasta eikä kysymys ole hyvinvointialueen toimimisesta kilpailutilanteessa markkinoilla (hyvinvointialuelaki 131 § 2 mom 1 kohta). Yhteistyösopimus tulee voimaan 1.9.2026 ja se on voimassa toistaiseksi.

Palvelun hinnoittelu ja sopimuksen arvo

Samanaikaisesti yhteistyösopimuksen valmistelun rinnalla Varsinais- Suomen hyvinvointialue on valmistellut päivitystä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen omaan paikalliseen virka- ja työehtosopimukseen, jossa on määritelty erilliskorvaukset, jotka Varsinais-Suomen hyvinvointialue maksaa lääkäreille yhteistyösopimuksessa tarkoitetusta työstä. Paikallisen sopimuksen päivittämisestä päätetään erillisellä päätöksellä. Paikallinen sopimus voi tulla voimaan vain, mikäli yhteistyösopimus tulee voimaan. Yhteistyösopimuksessa palvelun tuottamisen hinta on määritelty omakustannusperiaatteen mukaisesti. Satakunnan hyvinvointialueelle kohdistuneesta erikoislääkäreiden työpanoksen myynnistä Varha on laskuttanut vuosina 2023-2025 117.000 euron ja 241.400 euron välillä. Nyt kysymyksessä olevan yhteistyösopimuksen mukaisesta henkilöstön vuokraamisesta Satakunnan hyvinvointialueelle arvioidaan tulevan jatkossa kustannuksia vuositasolla noin 300.000 euroa eli myynnin ennakoitu arvonlisäveroton arvo on noin 1,2 miljoonaa euroa (alv 0 %) neljän vuoden ajalla.

Asiasta laaditaan erillinen sopimusasiakirja.

Tästä sopimuksesta ei ole päätetty hankintasuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Sovelletut säännökset
Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 36 §:n 3 momentin 5 kohta

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteenä 1 olevan yhteistyösopimuksen tehtäväksi Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa

- valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan tekemään sopimukseen vähäisiä muutoksia sekä allekirjoittamaan sopimuksen.

Päätös
Aluehallitus päätti yksimielisesti hyväksyä päätösehdotuksen sekä päätti todeta, että sopimuksen käytön tulee olla viimesijainen keino turvata lakisääteiset palvelut.

Yritys- ja järjestöneuvottelukunta, § 17,26.08.2026
Aluehallitus, § 496, 01.09.2026

§ 496
Järjestöavustusten periaatteet Satakunnan hyvinvointialueella

SATAHADno-2024-7803

Yritys- ja järjestöneuvottelukunta, 26.08.2026, § 17

Valmistelijat / lisätiedot:

Hanna-Leena Markki, hanna-leena.markki@sata.fi

Liitteet

1 Järjestöavustusperiaatteiden päivittäminen 2026 päivitetty 19.8.2026

Satakunnan hyvinvointialue voi tukea Satakunnassa toimivia rekisteröityjä yhdistyksiä ja yhteisöjä, joiden toiminnalla edistetään satakuntalaisten terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta. Hyvinvointialueen tulee myös edistää hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä. Järjestöyhteistyön lähtökohtana on sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 7 § mukainen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Satakunnan hyvinvointialue voi myöntää järjestölle taloudellisena avustuksena toiminta-avustusta tai hankeavustusta. Avustusten myöntäminen on harkinnanvaraista ja perustuu ennalta määriteltyyn ja yhdenmukaiseen kokonaisarviointiin. Lisäksi hyvinvointialue voi tukea järjestöjen toimintaedellytyksiä tarjoamalla tilojaan tilapäisesti järjestöjen käyttöön maksutta sekä tekemällä toiminnallista yhteistyötä, johon ei liity rahallista korvausta.

Avustuksiin käytettävä kokonaissumma tarkentuu vuosittain aluevaltuuston hyväksymän talousarvion yhteydessä. Päätökset avustuksiin varattavasta summasta sekä yksittäisistä toiminta-avustuksista tekee sote-johtaja lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialueella valmistellun esityksen pohjalta.

Toiminta-avustusta voi hakea vuosittain määriteltynä hakuaikana. Toiminta-avustusta voidaan kohdentaa pysyväisluonteiseen tai uutta käynnistävään järjestölähtöiseen toimintaan, joka edistää satakuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä sekä vastaa hyvinvointialueen asukkaiden hyvinvoinnin todennettuihin vajeisiin. Toiminnan tulee tukea tai täydentää Satakunnan hyvinvointialueen lakisääteistä toimintaa siten, ettei avustuksen arvioida aiheuttavan lainkaan tai aiheuttavan vain vähäistä kilpailua ja markkinoiden toimintaa vääristäviä vaikutuksia. Järjestöjen tulee toteuttaa avustettavaa toimintaa lainsäädännön ja valtakunnallisten ohjausasiakirjojen asettamissa puitteissa sekä noudattaa alueellisesta hyvinvointisuunnitelmasta sekä muista hyvinvointialueen strategisista asiakirjoista nousevia painopisteitä.

Avustettavan toiminnan tulee perustua todennettuihin hyvinvoinnin vajeisiin tai kohdistua väestöryhmiin, joilla oman vaikutusvaltansa ulkopuolella olevien tekijöiden vuoksi on riski joutua eriarvoiseen asemaan. Tällaisia ryhmiä ovat esimerkiksi lapset ja nuoret, ikääntyneet, pitkäaikaissairaat ja vammaiset henkilöt, mielenterveys- tai

päihdepalveluja tai kriisiapua tarvitsevat, asunnottomat, toimeentulovaikeuksissa olevat, maahanmuuttajataustaiset henkilöt sekä vähemmistökieli- ja -kulttuuriryhmät.

Avustusten myöntäminen perustuu järjestöavustusperiaatteisiin. Avustuksen käyttö on kohdennettua, suunnitelmallista ja raportoitavaa, ja avustuksen saajan tulee käyttää varat myöntöpäätöksen mukaisesti.

Hankeavustuksella hyvinvointialue voi tukea toimintaa, joihin järjestö hakee tai on saanut ulkopuolista rahoitusta (esim. STEA, ESR, THL tai STM). Hyvinvointialueen avustus ei voi olla ainoa rahoituskanava. Hyvinvointialueen rahoitus toimii toiminnan täydentävänä julkisena rahoituksena. Hankeavustusten hakuaika on jatkuva. Hankeavustuksia koskevat neuvottelut käydään kyseistä hanketta koskevien palvelutuotannon asiantuntijoiden sekä hyte- ja TKIO-asiantuntijoiden kanssa yhteistyössä.

Yhteenveto

Satakunnan hyvinvointialue on valmistellut päivityksen päätöksentekoon esityksen järjestöavustusten periaatteista. Järjestöavustusperiaatteiden päivittämistä on tehty hyvinvointialueen organisaatiossa esiin nousseiden tarpeiden sekä järjestöiltä saadun palautteen perusteella. Yritys- ja järjestöneuvottelukunta käsittelee periaatteet kokouksessaan 26.8.2026. Avustusperiaatteet ovat pääosin vuoden 2025 aluehallituksen hyväksymien periaatteiden mukaiset. Periaatteita on päivitetty järjestöavustusprosessista saadun palautteen sekä vuoden 2026 avustusten myöntämisessä ja toimeenpanossa esiin nousseiden havaintojen perusteella.

Järjestöavustusperiaatteiden päivityksessä on vahvistettu avustusten strategista, tarvelähtöistä ja alueellista kohdentamista. Arvioinnissa kiinnitetään aiempaa selkeämmin huomiota toiminnan satakuntalaisuuteen, alueelliseen kattavuuteen, yhdenvertaisuuteen sekä siihen, että toiminta vastaa tunnistettuun ja kuvattuun tarpeeseen, tukee hyvinvointialueen strategisia tavoitteita sekä alueellisen hyvinvointisuunnitelman painopisteitä. Lisäksi arvioinnissa ja raportoinnissa painotetaan toiminnan tavoitteita, vaikuttavuutta, saavutettavuutta ja tuloksia.

Päivityksessä on lisäksi täsmennetty yhteistyöhön, verkostomaiseen toimintatapaan, hyvään hallintoon ja läpinäkyvään päätöksentekoon liittyviä periaatteita. Tavoitteena on vahvistaa yhteistyötä hyvinvointialueen, kuntien, seurakuntien ja järjestöjen välillä, lisätä järjestöjen keskinäistä yhteistyötä ja ehkäistä päällekkäistä toimintaa. Samalla vahvistetaan kuntien ja hyvinvointialueen välistä järjestöavustusten yhteensovittamista sekä ennakollista vuoropuhelua järjestöjen kanssa. Avustuksilla tuetaan toimintaa, joka tuottaa lisäarvoa esimerkiksi vertaistuen, osallisuuden, ennaltaehkäisyn, matalan kynnyksen tuen tai yhteisöllisen toiminnan kautta.

Luonnos Satakunnan hyvinvointialueen järjestöavustusperiaatteiksi on esitetty liiteasiakirjassa. Avustusperiaatteet ovat voimassa toistaiseksi. Avustukset vuodelle 2027 julistetaan haettavaksi sen jälkeen, kun aluehallituksen päätös avustusperiaatteista on saanut lainvoiman.

Ehdotus
Esittelijä: Marika Lanne

Yritys- ja järjestöneuvottelukunta päättää

- merkitä tietoonsa saatetuksi liitteenä olevan Satakunnan hyvinvointialueen järjestöavustusperiaatteet.

Kokouskäsittely
Yritys- ja järjestöneuvottelukunta lausuu järjestöavustusten periaatteista seuraavaa:

- Aluevaltuuston hyväksymään talousarvioon, jossa määritellään järjestöavustuksiin käytettävä kokonaismääräraha, tulisi saada kirjaus, jossa toiminta-avustuksiin ja hankeavustuksiin varattavat summat ilmoitetaan erikseen.
- Sote-johtajan päätökseen myönnettävästä tai evätystä toiminta-avustuksesta ja hankeavustuksesta tulisi saada näkyviin perusteet.
- Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen (STEA) valtionavustus 2027-2030, jota myönnetään sitä hakeneille hyvinvointialueille, tulee osoittaa suoraan järjestöille periaatteiden mukaisesti, eikä sen tule vähentää hyvinvointialueen talousarviossa määriteltyä järjestöavustusten kokonaismäärärahaa.

Päätös
Yritys- ja järjestöneuvottelukunta päätti

- merkitä tietoonsa saatetuksi Satakunnan hyvinvointialueen järjestöavustusten periaatteet sekä
- tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Aluehallitus, 01.09.2026, § 496

Valmistelija / lisätiedot:

Hanna-Leena Markki, hanna-leena.markki@sata.fi

Liitteet

1 Järjestöavustamisen periaatteiden päivittäminen

Satakunnan hyvinvointialue voi tukea Satakunnassa toimivia rekisteröityjä yhdistyksiä ja yhteisöjä, joiden toiminnalla edistetään satakuntalaisten terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta. Hyvinvointialueen tulee myös edistää hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä. Järjestöyhteistyön lähtökohtana on sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 7 § mukainen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Satakunnan hyvinvointialue voi myöntää järjestölle taloudellisena avustuksena toiminta-avustusta tai hankeavustusta. Avustusten myöntäminen on harkinnanvaraista ja perustuu ennalta määriteltyyn ja yhdenmukaiseen kokonaisarviointiin. Lisäksi hyvinvointialue voi tukea järjestöjen toimintaedellytyksiä tarjoamalla tilojaan tilapäisesti järjestöjen käyttöön maksutta sekä tekemällä toiminnallista yhteistyötä, johon ei liity rahallista korvausta.

Avustuksiin käytettävä kokonaissumma tarkentuu vuosittain aluevaltuuston hyväksymän talousarvion yhteydessä. Päätökset avustuksiin varattavasta summasta sekä yksittäisistä toiminta-avustuksista tekee sote-johtaja lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialueella valmistellun esityksen pohjalta.

Toiminta-avustusta voi hakea vuosittain määriteltynä hakuaikana. Toiminta-avustusta voidaan kohdentaa pysyväisluonteiseen tai uutta käynnistävään järjestölähtöiseen toimintaan, joka edistää satakuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä sekä vastaa hyvinvointialueen asukkaiden hyvinvoinnin todennettuihin vajeisiin. Toiminnan tulee tukea tai täydentää Satakunnan hyvinvointialueen lakisääteistä toimintaa siten, ettei avustuksen arvioida aiheuttavan lainkaan tai aiheuttavan vain vähäistä kilpailua ja markkinoiden toimintaa vääristäviä vaikutuksia. Järjestöjen tulee toteuttaa avustettavaa toimintaa lainsäädännön ja valtakunnallisten ohjausasiakirjojen asettamissa puitteissa sekä noudattaa alueellisesta hyvinvointisuunnitelmasta sekä muista hyvinvointialueen strategisista asiakirjoista nousevia painopisteitä.

Avustettavan toiminnan tulee perustua todennettuihin hyvinvoinnin vajeisiin tai kohdistua väestöryhmiin, joilla oman vaikutusvaltansa ulkopuolella olevien tekijöiden vuoksi on riski joutua eriarvoiseen asemaan. Tällaisia ryhmiä ovat esimerkiksi lapset ja nuoret, ikääntyneet, pitkäaikaissairaat ja vammaiset henkilöt, mielenterveys- tai päihdepalveluja tai kriisiapua tarvitsevat, asunnottomat, toimeentulovaikeuksissa olevat, maahanmuuttajataustaiset henkilöt sekä vähemmistökieli- ja -kulttuuriryhmät.

Avustusten myöntäminen perustuu järjestöavustusperiaatteisiin. Avustuksen käyttö on kohdennettua, suunnitelmallista ja raportoitavaa, ja avustuksen saajan tulee käyttää varat myöntöpäätöksen mukaisesti.

Hankeavustuksella hyvinvointialue voi tukea toimintaa, joihin järjestö hakee tai on saanut ulkopuolista rahoitusta (esim. STEA, ESR, THL tai STM). Hyvinvointialueen avustus ei voi olla ainoa rahoituskanava. Hyvinvointialueen rahoitus toimii toiminnan täydentävänä julkisena rahoituksena. Hankeavustusten hakuaika on jatkuva. Hankeavustuksia koskevat neuvottelut käydään kyseistä hanketta koskevien palvelutuotannon asiantuntijoiden sekä hyte- ja TKIO-asiantuntijoiden kanssa yhteistyössä.

Yhteenveto

Satakunnan hyvinvointialue on valmistellut päivityksen päätöksentekoon esityksen järjestöavustusten periaatteista. Järjestöavustusperiaatteiden päivittämistä on tehty hyvinvointialueen organisaatiossa esiin nousseiden tarpeiden sekä järjestöiltä saadun palautteen perusteella. Yritys- ja järjestöneuvottelukunta käsittelee periaatteet kokouksessaan 26.8.2026. Avustusperiaatteet ovat pääosin vuoden 2025 aluehallituksen hyväksymien periaatteiden mukaiset. Periaatteita on päivitetty järjestöavustusprosessista saadun palautteen sekä vuoden 2026 avustusten myöntämisessä ja toimeenpanossa esiin nousseiden havaintojen perusteella.

Järjestöavustusperiaatteiden päivityksessä on vahvistettu avustusten strategista, tarvelähtöistä ja alueellista kohdentamista. Arvioinnissa kiinnitetään aiempaa selkeämmin huomiota toiminnan satakuntalaisuuteen, alueelliseen kattavuuteen, yhdenvertaisuuteen sekä siihen, että toiminta vastaa tunnistettuun ja kuvattuun tarpeeseen, tukee hyvinvointialueen strategisia tavoitteita sekä alueellisen hyvinvointisuunnitelman painopisteitä. Lisäksi arvioinnissa ja raportoinnissa painotetaan toiminnan tavoitteita, vaikuttavuutta, saavutettavuutta ja tuloksia.

Päivityksessä on lisäksi täsmennetty yhteistyöhön, verkostomaiseen toimintatapaan, hyvään hallintoon ja läpinäkyvään päätöksentekoon liittyviä periaatteita. Tavoitteena

on vahvistaa yhteistyötä hyvinvointialueen, kuntien, seurakuntien ja järjestöjen välillä, lisätä järjestöjen keskinäistä yhteistyötä ja ehkäistä päällekkäistä toimintaa. Samalla vahvistetaan kuntien ja hyvinvointialueen välistä järjestöavustusten yhteensovittamista sekä ennakollista vuoropuhelua järjestöjen kanssa. Avustuksilla tuetaan toimintaa, joka tuottaa lisäarvoa esimerkiksi vertaistuen, osallisuuden, ennaltaehkäisyn, matalan kynnyksen tuen tai yhteisöllisen toiminnan kautta.

Luonnos Satakunnan hyvinvointialueen järjestöavustusperiaatteiksi on esitetty liiteasiakirjassa. Avustusperiaatteet ovat voimassa toistaiseksi. Avustukset vuodelle 2027 julistetaan haettavaksi sen jälkeen, kun aluehallituksen päätös avustusperiaatteista on saanut lainvoiman.

Yritys- ja järjestöneuvottelukunta käsittelee asiaa kokouksessaan 26.8.2026.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteenä olevan Satakunnan hyvinvointialueen järjestöavustusperiaatteet.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Esteellisyys
Sinikka Alenius ilmoitti olevansa esteellinen asian käsittelyssä (hallintolain 28 § 1 mom 5 kohta) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

§ 497
Rauman kuvantamisen apulaisosastonhoitajan viran lakkauttaminen

SATAHADno-2026-9305

Valmistelija / lisätiedot:

Pia Lahtinen, pia.lahtinen@sata.fi
Sohvi Hörkkö, sohvi.horkko@sata.fi
Sari Hänninen, sari.hanninen@sata.fi

Kuvantamisen yksikössä on tällä hetkellä useita osastonhoitajan ja apulaisosastonhoitajan virkoja, joiden tehtävät painottuvat hallinnollisiin kokonaisuuksiin, kuten henkilöstöhallintoon sekä toiminnan operatiiviseen johtamiseen.

Nykyinen esihenkilörakenne mahdollistaa lähiesimiestehtävien uudelleenorganisoinnin siten, että hallinnollisia vastuita voidaan jakaa tarkoituksenmukaisemmin ilman, että toiminnan laatu tai johtaminen heikentyy.

Apulaisosastonhoitajan viran (703330-002) lakkauttamisella kevennetään hallinnollista rakennetta ja kohdennetaan käytettävissä olevia resursseja toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla. Viran tehtävät voidaan järjestää uudelleen nykyisen esihenkilöorganisaation puitteissa.

Muutos tukee toiminnan tehokasta organisointia, selkeyttää johtamisrakennetta sekä mahdollistaa resurssien tarkoituksenmukaisen käytön muuttuvissa palvelutarpeissa.

Kokonaisuutena esitetty muutos edistää toiminnan vaikuttavuutta ja tukee kuvantamispalveluiden tuottamista käytettävissä olevilla resursseilla.

Hallintosäännön 52 §:n mukaan aluehallitus päättää muiden virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä virkanimikkeen muuttamisesta.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- lakkauttaa Rauman kuvantamisen apulaisosastonhoitajan (703330-002) viran.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi
Yhteiset palvelut, vastuualuejohtaja Sohvi Hörkkö, vastuuyksikön päällikkö Sari Hänninen, johdon assistentti

§ 498
Palveluohjaajien virkojen (4) perustaminen, ikääntyneiden palvelut

SATAHADno-2026-9358

Valmistelija / lisätiedot:

Henna-Riikka Seppälä, henna-riikka.seppala@sata.fi
Tarja Hagback, tarja.hagback@sata.fi

Laki kunnan tai hyvinvointialueen viranhaltijasta (2003/304) mukaan tehtävät, joissa käytetään osaksikin julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa eli niitä varten on perustettava virka. Julkisen vallan käyttämisellä tarkoitetaan lakisääteistä toimivaltaa antaa velvoittava määräys tai päättää toisen edusta, oikeudesta tai velvollisuudesta. Näin ollen, mikäli työhön kuuluu muun muassa lakiin perustuvaa päätöksentekoa, tulee työntekijällä olla virkasuhde.

Hyvinvointialueen siirtymätilanteessa perustettiin toimialueille tunnistetut virat. Organisoitumisen ja operatiivisen toiminnan sekä tehtävänkuvien rakentumisen kautta on tunnistettu tarve muuttaa työsuhteita viroiksi toiminnan toteuttamiseksi lakien edellyttämällä tavalla.

Satakunnan hyvinvointialueen ikääntyneiden palveluissa työskentelee yhteensä 8 palveluohjaajan varahenkilöä; yksi asiakasohjauksessa, kolme palveluohjauksessa ja neljä omaishoidon palveluohjauksessa. Varahenkilöt työskentelevät toimessa, mutta heidät tulisi siirtää virkasuhteisiin. Varahenkilöt tekevät käytännössä samoja tehtäviä, kuin virkasuhteessa olevat palveluohjaajat (palvelutarpeen arviointia, neuvontaa ja ohjausta sekä viranhaltijapäätöksiä kotihoidosta, tukipalveluista, asumispalveluista, perhehoidosta ja omaishoidon tuesta), mutta varahenkilöillä ei ole oikeutta tehdä viranhaltijapäätöksiä, vain valmistella niitä. Päätöksenteko joudutaan kierrättämään toiselle työntekijälle, mikä aiheuttaa paitsi eettistä ongelmaa myös tehottomuutta työhön. Varahenkilöllä tulee olla mahdollisuus tehdä päätöksiä asiakkaidensa palveluista, jotta tehtävien hoitaminen helpottuu ja tehostuu. Vaikka henkilön tehtäviin sisältyisi vain vähän julkisen vallan käyttöä, hänen tulee olla virkasuhteessa.

Palveluohjauksessa on neljä tyhjää virkaa, joihin voidaan siirtää neljä palveluohjaajaa. Näin ollen neljälle tulisi perustaa virka. Kun varahenkilöt on siirretty virkoihin, kaikki 8 varahenkilön toimea lakkautetaan. Varahenkilöt ovat antaneet suostumuksensa tähän muutokseen.

Viran kelpoisuusvaatimuksena on sosiaalihuollon ammattihenkilöstä annetun lain (817 /2015) 8 §:n mukainen pätevyys. Muutoksella ei ole vaikutusta talousarvioon.

Hallintosäännön 52 §:n mukaan aluehallitus päättää muiden virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä virkanimikkeen muuttamisesta.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- perustaa neljä sosiaaliohjaajan virkaa ikääntyneiden palveluihin, kotihoidon ja kotona asumista tukevien palvelujen vastuualueelle.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Aluehallitus, § 141,19.05.2026
Aluehallitus, § 499, 01.09.2026

§ 499
Vastine oikaisuvaatimukseen koskien Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen toimintaohjetta ja myöntämisperusteita 1.7.2026 alkaen

SATAHADno-2026-4208

Aluehallitus, 19.05.2026, § 141

Valmistelijat / lisätiedot:

Tarja Hagback, tarja.hagback@sata.fi
Taina Juvonen, taina.juvonen@sata.fi

Liitteet

1 Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen toimintaohje ja myöntämisperusteet 1.7.2026 alkaen.pdf

Omaishoidon tuen järjestämisestä säädetään laissa omaishoidon tuesta (937/2005). Omaishoitolain tarkoituksena on edistää hoidettavan edun mukaisen omaishoidon toteuttamista turvaamalla riittävät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sekä hoidon jatkuvuus ja omaishoitajan työn tukeminen. Voimassa olevassa laissa edellytetään myös, että omaishoitajan terveyden ja toimintakyvyn tulee vastata omaishoidon asettamia vaatimuksia ja tuen myöntämisen on oltava hoidettavan edun mukaista. Lisäksi laissa edellytetään, että omaishoito yhdessä muiden tarvittavien palveluiden kanssa on hoidettavan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kannalta riittävää. Omaishoitajalle kuuluu lain mukaan vapaapäiviä ja hyvinvointialueen on huolehdittava hoidon tarpeen mukaisesta järjestämisestä hoitajan vapaan aikana. Omaishoidon tuen myöntämisestä ja järjestämisestä vastaa hyvinvointialue.

Omaishoidon tuki on lakisääteinen hyvinvointialueen järjestämisvelvollisuuteen kuuluva määrärahasidonnainen sosiaalipalvelu. Hyvinvointialueen tulee varata riittävät määrärahat lakisääteisiin tehtäviin. Omaishoitolaissa säädetään omaishoidon tuen myöntämisen edellytyksistä yleisellä tasolla ja hyvinvointialueet määrittelevät tarkemmat kriteerit omaishoidon tuen myöntämiselle lain asettamissa puitteissa. Kaikilla hyvinvointialueilla omaishoidon tuen myöntäminen perustuu omaishoidettavan ja omaishoitajan yksilöllisen kokonaistilanteen arvioon, jossa otetaan huomioon muun muassa hoidettavan terveys- ja toimintakyky, hoivan ja huolenpidon tarve henkilökohtaisissa toimissa vuorokauden aikana sekä hoidettavalle myönnetyt muut palvelut ja olosuhteet, joissa omaishoitoa toteutetaan.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on selvittänyt omaishoidon tuen nykytilaa kansallisesti STM:n toimeksiannosta. Hyvinvointialueilla omaishoidon tuen palkkioluokkia on käytössä eri määrä ja hoitopalkkiot ovat eri suuruisia. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on tehnyt ehdotuksen omaishoidon tuen kansallisista myöntämisperusteista (Omakari-hanke), jossa palvelutarpeen arvioinnilla haetaan hoidettavan hoidolle ja huolenpidolle kokonaisratkaisu, josta selviää myös omaishoidon osuus. Omaishoidon tuen maksuluokka = omaishoitajan antaman hoidon määrä ja sitovuus.

Aikaisempi käsittely (kokous 11.11.2025 § 354 omaishoidon tuen palkkioluokat 2026)

Satakunnan hyvinvointialueen aluehallitus on päättänyt kokouksessaan 11.11.2025 § 354, ottaa käyttöön uudet omaishoidon tuen palkkioluokat 1.7.2026 alkaen. Lisäksi uusi omaishoidon tuen toimintaohje ja myöntämisperusteet (kriteerit) tulee tuoda aluehallituksen päätettäväksi viimeistään 1.7.2026 ja samassa yhteydessä selvitetään vapaiden käyttö osana kokonaisuutta. Nykyisiä omaishoidon tuen palkkio luokkia noudatetaan 30.6.2026 asti.

Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen maksuluokat ja hoitopalkkiot kaikille eri omaishoidon asiakasryhmille 1.7.2026 alkaen:

1. maksuluokka, hoitopalkkio 530 euroa kuukaudessa
2. maksuluokka, hoitopalkkio 751,67 euroa kuukaudessa
3. maksuluokka, hoitopalkkio 1783,45 euroa kuukaudessa (myös hoidollisesti raskas siirtymävaihe)

Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen toimintaohje ja myöntämisperusteet 1.7.2026 alkaen

Satakunnan hyvinvointialueen uusi omaishoidon tuen toimintaohje ja myöntämisperusteet on työstetty THL:n tiiviillä tuella ja ohjauksella kansalliset ohjeet huomioiden. Tavoitteena on ollut myöntämisperusteiden ja hoitopalkkioiden kansallinen yhtenäistäminen, jotta voidaan lisätä omaishoitajien ja hoidettavien yhdenvertaisuutta valtakunnallisesti.

Uusitussa toimintaohjeessa on myöntämisperusteet alle 18-vuotiaille asiakkaille (lapset/nuoret) ja yhtenäiset myöntämisperusteet yli 18-vuotiaille (aikuis- ja vanhusikäiset) asiakkaille. Lisäksi jatkossa on kolme omaishoidon tuen hoitopalkkioluokkaa: alin -, keskimmäinen ja ylin hoitoisuusluokka.

Toimintaohjetta uusittaessa on läpikäyty muun muassa auttamistilanteiden määrittely, sitovuusajatteluun perehtyminen, muiden palveluiden huomioiminen asiakkaan palvelutarpeessa ja kenen toimesta hoidon tarpeeseen vastataan. Edellä mainitun kokonaisuuden jälkeen määritellään hoidon sitovuus omaishoitajalle. Huomioitavaa on, että, omaishoito on tilanne, johon ilman hoitajaa pystytään vastaamaan hyvinvointialueen muilla sosiaali- ja terveyspalveluilla, kuten esimerkiksi kotihoidolla.

Sitovuusajattelun myötä tavoitteena on, että ensimmäisen hoitoisuusluokan myöntämisperusteet tulevat osittain helpottumaan yli 18-vuotiaiden omaishoidon tuen piiriin pääsemistä. Toimintaohjeeseen on päivitetty uusitut käsitteet, termit ja yhtenä uutena käsitteenä toimintaohjeessa on muun muassa vaativan valvonnan käsite.

Uudessa toimintaohjeessa ei ole tehty merkittäviä muutoksia alle 18-vuotiaiden omaishoidon tuen myöntämisperusteisiin. Tuki kohdennetaan vaikeasti vammaisille ja pitkäaikaissairaille lapselle, joiden hoito terveeseen samanikäiseen lapseen verrattuna on vaativaa ja sitovaa. Lasten ja nuorten kohdalla korostuu vanhemman vastuu

huolenpidosta ja hoidosta. THL valmistelee tällä hetkellä kansallisia myöntämisperusteita alle 18-vuotiaiden omaishoidon tuen myöntämisperusteisiin, mutta työ on edelleen kesken.

Omaishoidon tuen rahallinen palkkio on tärkeä omaishoitoperheille, mutta sen lisäksi omaishoitoa kehitetään myös muilta osin. Satakunnan hyvinvointialueella on käynnissä THL:n rahoittama Satavoimaa-omaishoitoon hanke, joka jatkuu syksyyn 2027 saakka. Hankkeen aikana kehitetään omaishoitajien valmennuksia, omaishoitajille järjestettäviä koulutuksia sekä vertaistukea, joilla on vaikutusta omaishoitajan hyvinvointiin ja jaksamiseen. Tavoitteena on myös, että yhä useampi omaishoitaja pitää lakisääteiset vapaat. Kotiin annettavan perhehoidon palvelua tarjotaan aktiivisesti omaishoidon tuen asiakkaille.

Omaishoidon tuen uusittua toimintaohjetta ja myöntämisperusteita on esitelty 29.4.2026 väestökehityksen ja ikääntyneiden palveluiden lautakunnassa ja annettuja huomioita ja lausuntoa tullaan hyödyntämän omaishoidon tuen kokonaisuuden kehittämisessä.

Ehdotus
Esittelijä: Sari Rantanen

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen mukaiset omaishoidon tuen toimintaohjeen ja myöntämisperusteet noudatettavaksi Satakunnan hyvinvointialueella 1.7.2026 alkaen. Samalla otetaan käyttöön Satakunnan hyvinvointialueen aluehallituksen kokouksessaan 11.11.2025 § 354 päättämät uudet omaishoidon tuen palkkioluokat 1.7.2026 alkaen.

Kokouskäsittely
Keskustelun kuluessa Niina Immonen ehdotti asian palauttamista valmisteluun.

Koska ehdotus ei saanut kannatusta, se raukesi.

Tämän asian esittelyn ja päätöksenteon jälkeen puheenjohtaja esitti pidettäväksi kokoustauon klo 12.36-13.10.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisäksi aluehallitus edellyttää, että omaishoidon käytön seuranta sekä omaishoitajien vapaiden käyttöön liittyvä raportointi tuodaan puolen vuoden kuluttua aluehallitukseen käsittelyyn.

Eriävä mielipide
Niina Immonen jätti asiassa eriävän mielipiteen.

Esteellisyys
Asko Aro-Heinilä ilmoitti olevansa esteellinen asian käsittelyssä (hallintolain 28 § 1 mom 1 kohta) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Aluehallitus, 01.09.2026, § 499

Valmistelija / lisätiedot:

Anna Alarautalahti-Heurlin, anna.alarautalahti-heurlin@sata.fi

Liitteet

1 Lisäys oikaisuvaatimukseen 12.6.2026
Verkkojulkisuus rajoitettu, Julkisuuslaki (621/1999) 16 § 3 mom
2 Oikaisuvaatimus Satakunnan hyvinvointialueen aluehallituksen Päätökseen 19.5.2026, § 141
Verkkojulkisuus rajoitettu, Julkisuuslaki (621/1999) 16 § 3 mom

Satakunnan hyvinvointialueen aluehallitus on kokouksessaan 19.5.2026 tehnyt päätöksen § 141 *Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen toimintaohje ja myöntämisperusteet 1.7.2026 alkaen.*

Valittaja on tehnyt päätöksestä oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa.

Oikaisuvaatimuksessaan valittaja vaatii päätöstä kumottavaksi seuraavin perustein:

- Päätös on lainvastainen, sillä se on tehty tietoisena sen pohjan lainvastaisuudesta, ja tämä lainvastaisuus ulottuu kaikkiin jatkopäätöksiin;
- päätöstä ja sen pohjana olevia myöntämisperusteita valmisteltaessa on jätetty toteuttamatta omaishoitajien ja muiden asianosaisten kuuleminen;

Lisäksi valittaja vaatii oikaisuvaatimuksen alaisen päätöksen täytäntöönpanoa keskeytettäväksi hallintolain 49 f §:n nojalla.

Aluehallituksen 19.5.2026 tekemän päätöksen jälkeen on ilmennyt väitteitä päätöksiä rasittavasta menettelyvirheestä liittyen hallintolain 28 §:n mukaisiin esteellisyysperusteisiin. Oikeustilan ollessa tulkinnanvarainen katsoi aluehallitus parhaaksi tehdä uusi erillinen päätös.

Aluehallitus on kokouksessaan 11.11.2025 /§ 354 päättänyt hyväksyä esittelijän ehdotuksen mukaiset uudet omaishoidon palkkioluokat noudatettavaksi uusien omaishoidon kriteerien hyväksymisen jälkeen. Uudet kriteerit on hyväksytty kokouksessa 19.5.2026/ § 141. Kyseisen päätöksen jälkeen on ilmennyt, että 11.11.2025/ § 354 päätöstä rasitti muotovirhe, koska asian käsittelyyn osallistui esteellinen henkilö (hallintolain 28 § 1 mom 1 kohta).

Päätös on edellä mainitun johdosta syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja näin ollen päätöskokonaisuutta mahdollisesti myöhemmin rasittava menettelyvirhe on korjattu 16.6.2026 § 194. Täten oikaisuvaatimuksen väitteet päätöksen syntymisestä virheellisessä järjestyksessä on hyvinvointialueen taholta korjattu hallintolain 50 §:n mukaisena itseoikaisuna. Oikaisuvaatimuksen alaisen päätöksen osalta esteellinen henkilö ei osallistunut asian käsittelyyn.

Oikaisuvaatimuksessa on vedottu hallintolain 34 §:n mukaiseen asian selvittämisen ja asianosaisten kuulemisen laiminlyöntiin. Oikaisuvaatimuksen alainen päätös ei kuitenkaan koske yksittäisen omaishoitajan oikeutta, etua tai velvollisuutta, vaan sillä on hyväksytty hyvinvointialueella sovellettavat yleiset omaishoidon tuen

myöntämisperusteet, toimintaohje ja palkkioluokat. Päätöksessä ei ratkaista yksittäisiä omaishoidon tukea koskevia asioita, näin ollen hallintolain asian selvittämistä ja asianosaisen kuulemista koskevat säännökset eivät edellytä erikseen jokaisen omaishoitajan yksilöllistä kuulemista ennen yleisten myöntämisperusteiden hyväksymistä.

Aluehallituksen 19.5.2026 § 141 päätöksellä on hyväksytty omaishoidon tuen toimintaohje ja myöntämisperusteet sekä otettu käyttöön aiemmin hyväksytyt omaishoidon tuen palkkioluokat. Kyse on siis hyvinvointialueella noudatettavista yleisistä perusteista, eikä päätöksellä ratkaista yksittäisen omaishoitajan oikeutta omaishoidon tukeen, muuteta voimassa olevan omaishoitosopimuksen ehtoja tai päätetä yksittäisen hoitopalkkion määrästä. Mahdolliset yksittäistä omaishoitajaa koskevat ratkaisut tehdään erillisillä muutoksenhakukelpoisilla viranhaltijapäätöksillä. Näin ollen päätöksen täytäntöönpano ei tee oikaisuvaatimusta hyödyttömäksi eikä vaaranna muutoksenhakijan oikeusturvaa. Mikäli aluehallituksen päätöstä myöhemmin muutettaisiin oikaisuvaatimuksen tai muutoksenhaun johdosta, muutokset voidaan ottaa huomioon myös yksittäisiä päätöksiä tehtäessä tai niitä muutettaessa. Asiassa ei siten ole esitetty sellaisia perusteita, joiden vuoksi päätöksen täytäntöönpano tulisi kieltää tai keskeyttää.

Päätöksen toimeenpanon valmistelun yhteydessä ilmi käyneen sopimusten yhdenvertaisuusongelmien vuoksi on päädytty irtisanomaan kaikki ennen 1.7.2026 alkaneet toistaiseksi voimassa olevat omaishoitosopimukset ja valmistelemaan uudet omaishoitosopimukset, jotka tulevat voimaan 1.12.2026, näin varmistetaan omaishoitajien yhdenvertainen kohtelu.

Omaishoidon tuki on lakisääteinen määrärahasidonnainen sosiaalipalvelu, jonka myöntämisestä ja järjestämisestä vastaa hyvinvointialue. Täten on hyvinvointialueen itsehallintoon kuuluva asia määritellä omaishoidon tuen palkkioluokat, kunhan lain omaishoidon tuesta mukaisia vaatimuksia noudatetaan.

Täten on katsottava, ettei oikaisuvaatimuksessa ole tuotu sellaisia seikkoja esiin, joiden perusteella voitaisiin katsoa päätöksen olleen lainvastainen. Oikaisuvaatimus tulee näin ollen hylätä.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana.

Kokouskäsittely
Keskustelun kuluessa aluehallituksen jäsen Eija Salmi ehdotti Niina Immosen kannattamana, että oikaisuvaatimus hyväksytään.

Koska kokouksen kuluessa oli tehty kannatettu muutosehdotus, jota ei voitu yksimielisesti hyväksyä, asiasta oli äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi, että suoritetaan äänestys:

JAA esittelijän ehdotus

EI Eija Salmen ehdotus

Suoritettiin äänestys, jonka tuloksena:

JAA 11 ääntä (Atte Hölttä, Harri Lehtonen, Irmeli Elomaa, Sinikka Alenius, Juha Joutsenlahti, Juha Korkeaoja, Keijo Kerola, Helena Ollila, Anne Holmlund, Maarit Pirinen, Marika Uimaluoto)

EI 2 ääntä (Immonen Niina, Salmi Eija)

Äänestyksen perusteella aluehallituksen päätökseksi tuli esittelijän ehdotus.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Eriävä mielipide
Eija Salmi ja Niina Immonen jättivät asiassa eriävän mielipiteen.

Esteellisyys
Asko Aro-Heinilä ilmoitti olevansa esteellinen asian käsittelyssä (hallintolain 28 § 1 mom 1 kohta) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Tiedoksi
Oikaisuvaatimuksen tekijä

Aluehallitus, § 141,19.05.2026
Aluehallitus, § 500, 01.09.2026

§ 500
Vastine oikaisuvaatimukseen koskien Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen toimintaohjetta ja myöntämisperusteita 1.7.2026 alkaen

SATAHADno-2026-4208

Aluehallitus, 19.05.2026, § 141

Valmistelijat / lisätiedot:

Tarja Hagback, tarja.hagback@sata.fi
Taina Juvonen, taina.juvonen@sata.fi

Liitteet

1 Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen toimintaohje ja myöntämisperusteet 1.7.2026 alkaen.pdf

Omaishoidon tuen järjestämisestä säädetään laissa omaishoidon tuesta (937/2005). Omaishoitolain tarkoituksena on edistää hoidettavan edun mukaisen omaishoidon toteuttamista turvaamalla riittävät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sekä hoidon jatkuvuus ja omaishoitajan työn tukeminen. Voimassa olevassa laissa edellytetään myös, että omaishoitajan terveyden ja toimintakyvyn tulee vastata omaishoidon asettamia vaatimuksia ja tuen myöntämisen on oltava hoidettavan edun mukaista. Lisäksi laissa edellytetään, että omaishoito yhdessä muiden tarvittavien palveluiden kanssa on hoidettavan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kannalta riittävää. Omaishoitajalle kuuluu lain mukaan vapaapäiviä ja hyvinvointialueen on huolehdittava hoidon tarpeen mukaisesta järjestämisestä hoitajan vapaan aikana. Omaishoidon tuen myöntämisestä ja järjestämisestä vastaa hyvinvointialue.

Omaishoidon tuki on lakisääteinen hyvinvointialueen järjestämisvelvollisuuteen kuuluva määrärahasidonnainen sosiaalipalvelu. Hyvinvointialueen tulee varata riittävät määrärahat lakisääteisiin tehtäviin. Omaishoitolaissa säädetään omaishoidon tuen myöntämisen edellytyksistä yleisellä tasolla ja hyvinvointialueet määrittelevät tarkemmat kriteerit omaishoidon tuen myöntämiselle lain asettamissa puitteissa. Kaikilla hyvinvointialueilla omaishoidon tuen myöntäminen perustuu omaishoidettavan ja omaishoitajan yksilöllisen kokonaistilanteen arvioon, jossa otetaan huomioon muun muassa hoidettavan terveys- ja toimintakyky, hoivan ja huolenpidon tarve henkilökohtaisissa toimissa vuorokauden aikana sekä hoidettavalle myönnetyt muut palvelut ja olosuhteet, joissa omaishoitoa toteutetaan.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on selvittänyt omaishoidon tuen nykytilaa kansallisesti STM:n toimeksiannosta. Hyvinvointialueilla omaishoidon tuen palkkioluokkia on käytössä eri määrä ja hoitopalkkiot ovat eri suuruisia. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on tehnyt ehdotuksen omaishoidon tuen kansallisista myöntämisperusteista (Omakari-hanke), jossa palvelutarpeen arvioinnilla haetaan hoidettavan hoidolle ja huolenpidolle kokonaisratkaisu, josta selviää myös omaishoidon osuus. Omaishoidon tuen maksuluokka = omaishoitajan antaman hoidon määrä ja sitovuus.

Aikaisempi käsittely (kokous 11.11.2025 § 354 omaishoidon tuen palkkioluokat 2026)

Satakunnan hyvinvointialueen aluehallitus on päättänyt kokouksessaan 11.11.2025 § 354, ottaa käyttöön uudet omaishoidon tuen palkkioluokat 1.7.2026 alkaen. Lisäksi uusi omaishoidon tuen toimintaohje ja myöntämisperusteet (kriteerit) tulee tuoda aluehallituksen päätettäväksi viimeistään 1.7.2026 ja samassa yhteydessä selvitetään vapaiden käyttö osana kokonaisuutta. Nykyisiä omaishoidon tuen palkkio luokkia noudatetaan 30.6.2026 asti.

Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen maksuluokat ja hoitopalkkiot kaikille eri omaishoidon asiakasryhmille 1.7.2026 alkaen:

1. maksuluokka, hoitopalkkio 530 euroa kuukaudessa
2. maksuluokka, hoitopalkkio 751,67 euroa kuukaudessa
3. maksuluokka, hoitopalkkio 1783,45 euroa kuukaudessa (myös hoidollisesti raskas siirtymävaihe)

Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen toimintaohje ja myöntämisperusteet 1.7.2026 alkaen

Satakunnan hyvinvointialueen uusi omaishoidon tuen toimintaohje ja myöntämisperusteet on työstetty THL:n tiiviillä tuella ja ohjauksella kansalliset ohjeet huomioiden. Tavoitteena on ollut myöntämisperusteiden ja hoitopalkkioiden kansallinen yhtenäistäminen, jotta voidaan lisätä omaishoitajien ja hoidettavien yhdenvertaisuutta valtakunnallisesti.

Uusitussa toimintaohjeessa on myöntämisperusteet alle 18-vuotiaille asiakkaille (lapset/nuoret) ja yhtenäiset myöntämisperusteet yli 18-vuotiaille (aikuis- ja vanhusikäiset) asiakkaille. Lisäksi jatkossa on kolme omaishoidon tuen hoitopalkkioluokkaa: alin -, keskimmäinen ja ylin hoitoisuusluokka.

Toimintaohjetta uusittaessa on läpikäyty muun muassa auttamistilanteiden määrittely, sitovuusajatteluun perehtyminen, muiden palveluiden huomioiminen asiakkaan palvelutarpeessa ja kenen toimesta hoidon tarpeeseen vastataan. Edellä mainitun kokonaisuuden jälkeen määritellään hoidon sitovuus omaishoitajalle. Huomioitavaa on, että, omaishoito on tilanne, johon ilman hoitajaa pystytään vastaamaan hyvinvointialueen muilla sosiaali- ja terveyspalveluilla, kuten esimerkiksi kotihoidolla.

Sitovuusajattelun myötä tavoitteena on, että ensimmäisen hoitoisuusluokan myöntämisperusteet tulevat osittain helpottumaan yli 18-vuotiaiden omaishoidon tuen piiriin pääsemistä. Toimintaohjeeseen on päivitetty uusitut käsitteet, termit ja yhtenä uutena käsitteenä toimintaohjeessa on muun muassa vaativan valvonnan käsite.

Uudessa toimintaohjeessa ei ole tehty merkittäviä muutoksia alle 18-vuotiaiden omaishoidon tuen myöntämisperusteisiin. Tuki kohdennetaan vaikeasti vammaisille ja pitkäaikaissairaille lapselle, joiden hoito terveeseen samanikäiseen lapseen verrattuna on vaativaa ja sitovaa. Lasten ja nuorten kohdalla korostuu vanhemman vastuu

huolenpidosta ja hoidosta. THL valmistelee tällä hetkellä kansallisia myöntämisperusteita alle 18-vuotiaiden omaishoidon tuen myöntämisperusteisiin, mutta työ on edelleen kesken.

Omaishoidon tuen rahallinen palkkio on tärkeä omaishoitoperheille, mutta sen lisäksi omaishoitoa kehitetään myös muilta osin. Satakunnan hyvinvointialueella on käynnissä THL:n rahoittama Satavoimaa-omaishoitoon hanke, joka jatkuu syksyyn 2027 saakka. Hankkeen aikana kehitetään omaishoitajien valmennuksia, omaishoitajille järjestettäviä koulutuksia sekä vertaistukea, joilla on vaikutusta omaishoitajan hyvinvointiin ja jaksamiseen. Tavoitteena on myös, että yhä useampi omaishoitaja pitää lakisääteiset vapaat. Kotiin annettavan perhehoidon palvelua tarjotaan aktiivisesti omaishoidon tuen asiakkaille.

Omaishoidon tuen uusittua toimintaohjetta ja myöntämisperusteita on esitelty 29.4.2026 väestökehityksen ja ikääntyneiden palveluiden lautakunnassa ja annettuja huomioita ja lausuntoa tullaan hyödyntämän omaishoidon tuen kokonaisuuden kehittämisessä.

Ehdotus
Esittelijä: Sari Rantanen

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen mukaiset omaishoidon tuen toimintaohjeen ja myöntämisperusteet noudatettavaksi Satakunnan hyvinvointialueella 1.7.2026 alkaen. Samalla otetaan käyttöön Satakunnan hyvinvointialueen aluehallituksen kokouksessaan 11.11.2025 § 354 päättämät uudet omaishoidon tuen palkkioluokat 1.7.2026 alkaen.

Kokouskäsittely
Keskustelun kuluessa Niina Immonen ehdotti asian palauttamista valmisteluun.

Koska ehdotus ei saanut kannatusta, se raukesi.

Tämän asian esittelyn ja päätöksenteon jälkeen puheenjohtaja esitti pidettäväksi kokoustauon klo 12.36-13.10.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisäksi aluehallitus edellyttää, että omaishoidon käytön seuranta sekä omaishoitajien vapaiden käyttöön liittyvä raportointi tuodaan puolen vuoden kuluttua aluehallitukseen käsittelyyn.

Eriävä mielipide
Niina Immonen jätti asiassa eriävän mielipiteen.

Esteellisyys
Asko Aro-Heinilä ilmoitti olevansa esteellinen asian käsittelyssä (hallintolain 28 § 1 mom 1 kohta) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Aluehallitus, 01.09.2026, § 500

Valmistelija / lisätiedot:

Anna Alarautalahti-Heurlin, anna.alarautalahti-heurlin@sata.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus, omaishoidon tuen toimintaohje ja myöntämisperusteet 1.7.2026 alkaen
Verkkojulkisuus rajoitettu, Julkisuuslaki (621/1999) 16 § 3 mom

Satakunnan hyvinvointialueen aluehallitus on kokouksessaan 19.5.2026 tehnyt päätöksen § 141 *Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen toimintaohje ja myöntämisperusteet 1.7.2026 alkaen.*

Valittaja on tehnyt päätöksestä oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa.

Oikaisuvaatimuksessaan valittaja vaatii seuraavaa:

- aluehallituksen päätös 19.5.2026 § 141 kumotaan ja asia palautetaan uuteen valmisteluun;
- valmistelussa tehdään asianmukainen vaikutusten arviointi ja kuullaan aidosti omaishoitajia, hoidettavia, vammais- ja vanhusneuvostoja sekä heidän järjestöjään;
- valmistelu ja päätöksenteko toteutetaan perustuslain, hallintolain, omaishoidon tuesta annetun lain ja Suomea sitovien ihmisoikeusvelvoitteiden mukaisesti;
- päätöksen täytäntöönpano keskeytetään oikaisuvaatimuksen käsittelyn ajaksi, jotta vältetään vaikeasti korjattavat haitat;
- uusia myöntämisperusteita ei sovelleta voimassa oleviin omaishoitosopimuksiin ilman yksilöllistä arviointia, asianosaisten kuulemista, perusteltua päätöstä ja muutoksenhakuoikeutta;
- mahdollisissa sopimusten päättämisissä noudatetaan omaishoidon tuesta annetun lain mukaista irtisanomisaikaa ja muita lain edellyttämiä menettelyjä, eikä uuden sopimuksen allekirjoittamatta jättäminen saa johtaa nykyisen sopimuksen automaattiseen päättymiseen.

Toissijaisesti valittaja vaatii, että päätöksen voimaantuloa lykätään voimassa olevien sopimusten osalta, kunnes jokaisen omaishoitoperheen tilanne on arvioitu yksilöllisesti ja lain edellyttämät menettelyt on toteutettu.

Lisäksi täytäntöönpano tulee keskeyttää oikaisuvaatimuksen käsittelyn ajaksi, koska päätöksen toimeenpano voisi ennen asian lainmukaisuuden arviointia johtaa hoitopalkkioiden alenemiseen, sopimusehtojen heikentämiseen ja omaishoidon tuen päättymiseen. Tämä voisi aiheuttaa merkittävää taloudellista, terveydellistä ja sosiaalista haittaa sekä tehdä oikaisuvaatimuksesta osittain merkityksettömän.

Järjestämislain (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä) 7 §:n mukaisesti hyvinvointialueen on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiselle tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Sen

on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöstensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Hyvinvointialueen on nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho.

Omaishoidon tuen palkkioluokkia koskeva aluehallituksen päätös on käsitelty väestökehityksen ja ikääntyneiden palveluiden lautakunnassa. Lisäksi aluehallitus siirsi 11.11.2025 tekemällään päätöksellään omaishoidon tuen palkkioluokkien voimaan saattamista tapahtuvaksi 1.7.2026, johon mennessä myös uudet omaishoidon tuen kriteerit tulee hyväksyä. Näin omaishoidon tuen palkkioluokkien euromääräiset etuudet alistettiin julkiselle keskustelulle, jolloin eri tahot pystyivät ottamaan niihin kantaa. Myös Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on ollut mukana valmistelussa.

Kriteerien käyttöönotolla ei ole välittömiä vaikutuksia päätöksentekohetkellä voimassa oleviin omaishoitosopimuksiin, joten valittajan väitteet päätöksen lainvastaisuudesta liittyen sopimuksen irtisanomisiin ovat päätöksen laillisuusharkinnan kannalta epäolennaisia. Mikäli uudet soveltamisohjeet johtavat tulevaisuudessa toteutettavan palveluntarpeen arvion kautta esimerkiksi palkkioluokan muutokseen, tehdään tästä erillinen muutoksenhakukelpoinen hallintopäätös. Oikaisuvaatimuksen alainen aluehallituksen päätös ei itsessään olemassa olevia sopimuksia muuta.

Päätöksen täytäntöönpano ei tee oikaisuvaatimusta hyödyttömäksi eikä vaaranna muutoksenhakijan oikeusturvaa. Mikäli aluehallituksen päätöstä myöhemmin muutettaisiin oikaisuvaatimuksen tai muutoksenhaun johdosta, muutokset voidaan ottaa huomioon myös yksittäisiä päätöksiä tehtäessä tai niitä muutettaessa. Asiassa ei siten ole esitetty sellaisia perusteita, joiden vuoksi päätöksen täytäntöönpano tulisi kieltää tai keskeyttää.

Päätöksen toimeenpanon valmistelun yhteydessä ilmi käyneen sopimusten yhdenvertaisuusongelmien vuoksi on päädytty irtisanomaan kaikki ennen 1.7.2026 alkaneet toistaiseksi voimassa olevat omaishoitosopimukset ja valmistelemaan uudet omaishoitosopimukset, jotka tulevat voimaan 1.12.2026, näin varmistetaan omaishoitajien yhdenvertainen kohtelu.

Omaishoidon tuki on lakisääteinen määrärahasidonnainen sosiaalipalvelu, jonka myöntämisestä ja järjestämisestä vastaa hyvinvointialue. Täten on hyvinvointialueen itsehallintoon kuuluva asia määritellä omaishoidon tuen palkkioluokat, kunhan lain omaishoidon tuesta mukaisia vaatimuksia noudatetaan.

Täten on katsottava, ettei oikaisuvaatimuksessa ole tuotu sellaisia seikkoja esiin, joiden perusteella voitaisiin katsoa päätöksen olleen lainvastainen. Oikaisuvaatimus tulee näin ollen hylätä.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana.

Kokouskäsittely
Keskustelun kuluessa aluehallituksen jäsen Niina Immonen ehdotti Eija Salmen kannattamana, että oikaisuvaatimus hyväksytään.

Koska kokouksen kuluessa oli tehty kannatettu muutosehdotus, jota ei voitu yksimielisesti hyväksyä, asiasta oli äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi, että suoritetaan äänestys:

JAA esittelijän ehdotus

EI Niina Immosen ehdotus

Suoritettiin äänestys, jonka tuloksena:

JAA 11 ääntä (Atte Hölttä, Harri Lehtonen, Irmeli Elomaa, Sinikka Alenius, Juha Joutsenlahti, Juha Korkeaoja, Keijo Kerola, Helena Ollila, Anne Holmlund, Maarit Pirinen, Marika Uimaluoto)

EI 2 ääntä (Immonen Niina, Salmi Eija)

Äänestyksen perusteella aluehallituksen päätökseksi tuli esittelijän ehdotus.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Eriävä mielipide
Eija Salmi ja Niina Immonen jättivät asiassa eriävän mielipiteen.

Esteellisyys
Asko Aro-Heinilä ilmoitti olevansa esteellinen asian käsittelyssä (hallintolain 28 § 1 mom 1 kohta) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Tiedoksi
Oikaisuvaatimuksen tekijä

Aluehallitus, § 141,19.05.2026
Aluehallitus, § 501, 01.09.2026

§ 501
Vastine oikaisuvaatimukseen koskien Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen toimintaohjetta ja myöntämisperusteita 1.7.2026 alkaen

SATAHADno-2026-4208

Aluehallitus, 19.05.2026, § 141

Valmistelijat / lisätiedot:

Tarja Hagback, tarja.hagback@sata.fi
Taina Juvonen, taina.juvonen@sata.fi

Liitteet

1 Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen toimintaohje ja myöntämisperusteet 1.7.2026 alkaen.pdf

Omaishoidon tuen järjestämisestä säädetään laissa omaishoidon tuesta (937/2005). Omaishoitolain tarkoituksena on edistää hoidettavan edun mukaisen omaishoidon toteuttamista turvaamalla riittävät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sekä hoidon jatkuvuus ja omaishoitajan työn tukeminen. Voimassa olevassa laissa edellytetään myös, että omaishoitajan terveyden ja toimintakyvyn tulee vastata omaishoidon asettamia vaatimuksia ja tuen myöntämisen on oltava hoidettavan edun mukaista. Lisäksi laissa edellytetään, että omaishoito yhdessä muiden tarvittavien palveluiden kanssa on hoidettavan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kannalta riittävää. Omaishoitajalle kuuluu lain mukaan vapaapäiviä ja hyvinvointialueen on huolehdittava hoidon tarpeen mukaisesta järjestämisestä hoitajan vapaan aikana. Omaishoidon tuen myöntämisestä ja järjestämisestä vastaa hyvinvointialue.

Omaishoidon tuki on lakisääteinen hyvinvointialueen järjestämisvelvollisuuteen kuuluva määrärahasidonnainen sosiaalipalvelu. Hyvinvointialueen tulee varata riittävät määrärahat lakisääteisiin tehtäviin. Omaishoitolaissa säädetään omaishoidon tuen myöntämisen edellytyksistä yleisellä tasolla ja hyvinvointialueet määrittelevät tarkemmat kriteerit omaishoidon tuen myöntämiselle lain asettamissa puitteissa. Kaikilla hyvinvointialueilla omaishoidon tuen myöntäminen perustuu omaishoidettavan ja omaishoitajan yksilöllisen kokonaistilanteen arvioon, jossa otetaan huomioon muun muassa hoidettavan terveys- ja toimintakyky, hoivan ja huolenpidon tarve henkilökohtaisissa toimissa vuorokauden aikana sekä hoidettavalle myönnetyt muut palvelut ja olosuhteet, joissa omaishoitoa toteutetaan.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on selvittänyt omaishoidon tuen nykytilaa kansallisesti STM:n toimeksiannosta. Hyvinvointialueilla omaishoidon tuen palkkioluokkia on käytössä eri määrä ja hoitopalkkiot ovat eri suuruisia. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on tehnyt ehdotuksen omaishoidon tuen kansallisista myöntämisperusteista (Omakari-hanke), jossa palvelutarpeen arvioinnilla haetaan hoidettavan hoidolle ja huolenpidolle kokonaisratkaisu, josta selviää myös omaishoidon osuus. Omaishoidon tuen maksuluokka = omaishoitajan antaman hoidon määrä ja sitovuus.

Aikaisempi käsittely (kokous 11.11.2025 § 354 omaishoidon tuen palkkioluokat 2026)

Satakunnan hyvinvointialueen aluehallitus on päättänyt kokouksessaan 11.11.2025 § 354, ottaa käyttöön uudet omaishoidon tuen palkkioluokat 1.7.2026 alkaen. Lisäksi uusi omaishoidon tuen toimintaohje ja myöntämisperusteet (kriteerit) tulee tuoda aluehallituksen päätettäväksi viimeistään 1.7.2026 ja samassa yhteydessä selvitetään vapaiden käyttö osana kokonaisuutta. Nykyisiä omaishoidon tuen palkkio luokkia noudatetaan 30.6.2026 asti.

Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen maksuluokat ja hoitopalkkiot kaikille eri omaishoidon asiakasryhmille 1.7.2026 alkaen:

1. maksuluokka, hoitopalkkio 530 euroa kuukaudessa

2. maksuluokka, hoitopalkkio 751,67 euroa kuukaudessa

3. maksuluokka, hoitopalkkio 1783,45 euroa kuukaudessa (myös hoidollisesti raskas siirtymävaihe)

Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen toimintaohje ja myöntämisperusteet 1.7.2026 alkaen

Satakunnan hyvinvointialueen uusi omaishoidon tuen toimintaohje ja myöntämisperusteet on työstetty THL:n tiiviillä tuella ja ohjauksella kansalliset ohjeet huomioiden. Tavoitteena on ollut myöntämisperusteiden ja hoitopalkkioiden kansallinen yhtenäistäminen, jotta voidaan lisätä omaishoitajien ja hoidettavien yhdenvertaisuutta valtakunnallisesti.

Uusitussa toimintaohjeessa on myöntämisperusteet alle 18-vuotiaille asiakkaille (lapset/nuoret) ja yhtenäiset myöntämisperusteet yli 18-vuotiaille (aikuis- ja vanhusikäiset) asiakkaille. Lisäksi jatkossa on kolme omaishoidon tuen hoitopalkkioluokkaa: alin -, keskimmäinen ja ylin hoitoisuusluokka.

Toimintaohjetta uusittaessa on läpikäyty muun muassa auttamistilanteiden määrittely, sitovuusajatteluun perehtyminen, muiden palveluiden huomioiminen asiakkaan palvelutarpeessa ja kenen toimesta hoidon tarpeeseen vastataan. Edellä mainitun kokonaisuuden jälkeen määritellään hoidon sitovuus omaishoitajalle. Huomioitavaa on, että, omaishoito on tilanne, johon ilman hoitajaa pystytään vastaamaan hyvinvointialueen muilla sosiaali- ja terveyspalveluilla, kuten esimerkiksi kotihoidolla.

Sitovuusajattelun myötä tavoitteena on, että ensimmäisen hoitoisuusluokan myöntämisperusteet tulevat osittain helpottumaan yli 18-vuotiaiden omaishoidon tuen piiriin pääsemistä. Toimintaohjeeseen on päivitetty uusitut käsitteet, termit ja yhtenä uutena käsitteenä toimintaohjeessa on muun muassa vaativan valvonnan käsite.

Uudessa toimintaohjeessa ei ole tehty merkittäviä muutoksia alle 18-vuotiaiden omaishoidon tuen myöntämisperusteisiin. Tuki kohdennetaan vaikeasti vammaisille ja pitkäaikaissairaille lapselle, joiden hoito terveeseen samanikäiseen lapseen verrattuna on vaativaa ja sitovaa. Lasten ja nuorten kohdalla korostuu vanhemman vastuu

huolenpidosta ja hoidosta. THL valmistelee tällä hetkellä kansallisia myöntämisperusteita alle 18-vuotiaiden omaishoidon tuen myöntämisperusteisiin, mutta työ on edelleen kesken.

Omaishoidon tuen rahallinen palkkio on tärkeä omaishoitoperheille, mutta sen lisäksi omaishoitoa kehitetään myös muilta osin. Satakunnan hyvinvointialueella on käynnissä THL:n rahoittama Satavoimaa-omaishoitoon hanke, joka jatkuu syksyyn 2027 saakka. Hankkeen aikana kehitetään omaishoitajien valmennuksia, omaishoitajille järjestettäviä koulutuksia sekä vertaistukea, joilla on vaikutusta omaishoitajan hyvinvointiin ja jaksamiseen. Tavoitteena on myös, että yhä useampi omaishoitaja pitää lakisääteiset vapaat. Kotiin annettavan perhehoidon palvelua tarjotaan aktiivisesti omaishoidon tuen asiakkaille.

Omaishoidon tuen uusittua toimintaohjetta ja myöntämisperusteita on esitelty 29.4.2026 väestökehityksen ja ikääntyneiden palveluiden lautakunnassa ja annettuja huomioita ja lausuntoa tullaan hyödyntämän omaishoidon tuen kokonaisuuden kehittämisessä.

Ehdotus
Esittelijä: Sari Rantanen

Aluehallitus päättää

- hyväksyä liitteen mukaiset omaishoidon tuen toimintaohjeen ja myöntämisperusteet noudatettavaksi Satakunnan hyvinvointialueella 1.7.2026 alkaen. Samalla otetaan käyttöön Satakunnan hyvinvointialueen aluehallituksen kokouksessaan 11.11.2025 § 354 päättämät uudet omaishoidon tuen palkkioluokat 1.7.2026 alkaen.

Kokouskäsittely
Keskustelun kuluessa Niina Immonen ehdotti asian palauttamista valmisteluun.

Koska ehdotus ei saanut kannatusta, se raukesi.

Tämän asian esittelyn ja päätöksenteon jälkeen puheenjohtaja esitti pidettäväksi kokoustauon klo 12.36-13.10.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisäksi aluehallitus edellyttää, että omaishoidon käytön seuranta sekä omaishoitajien vapaiden käyttöön liittyvä raportointi tuodaan puolen vuoden kuluttua aluehallitukseen käsittelyyn.

Eriävä mielipide
Niina Immonen jätti asiassa eriävän mielipiteen.

Esteellisyys
Asko Aro-Heinilä ilmoitti olevansa esteellinen asian käsittelyssä (hallintolain 28 § 1 mom 1 kohta) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Aluehallitus, 01.09.2026, § 501

Valmistelija / lisätiedot:

Anna Alarautalahti-Heurlin, anna.alarautalahti-heurlin@sata.fi

Liitteet

1 Valitus 27.5.2026
Verkkojulkisuus rajoitettu, Julkisuuslaki (621/1999) 16 § 3 mom
2 Lehtileike, Sata-alue suunnittelee uusia säästöjä
Verkkojulkisuus rajoitettu, Julkisuuslaki (621/1999) 16 § 3 mom
3 Kirje, Satakunnan Omaishoitajat ry
Verkkojulkisuus rajoitettu, Julkisuuslaki (621/1999) 16 § 3 mom

Satakunnan hyvinvointialueen aluehallitus on kokouksessaan 19.5.2026 tehnyt päätöksen § 141 *Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen toimintaohje ja myöntämisperusteet 1.7.2026 alkaen.*

Valittaja teki päätöksestä oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa. Alun alkaen Turun hallinto-oikeudelle osoitettu valitus siirrettiin hallinto-oikeuden toimesta aluehallitukselle käsiteltäväksi oikaisuvaatimuksena.

Oikaisuvaatimuksessaan valittajat vaativat, että aluehallitus kumoaa päätöksen lainvastaisena; kieltää päätöksen täytäntöönpanon asian käsittelyn ajaksi sekä velvoittaa hyvinvointialueen palauttamaan omaishoidon tuen päätöstä edeltäneelle tasolle.

Valittajan mukaan päätöksessä ei ole kuultu omaishoidon asiantuntijoita eikä omaishoidon edunvalvontaa tai muita asianosaisryhmiä ennen päätöksen tekemistä. Päätöksen teossa ei ole otettu riittävästi huomioon hallinnon huolellisuus-, suhteellisuus ja selvitysvelvollisuusperiaatteita. Päätös on kohtuuton, sillä se kohdistuu omaishoitajiin, joista suurin osa on pienituloisia eläkeläisiä tai henkilöitä, joiden mahdollisuudet hankkia lisätuloja ovat hyvin rajalliset. Lisäksi valittaja katsoo, ettei palkkion alentaminen perustu yksilölliseen harkintaan vaan yleiseen taloudelliseen sopeutustoimeen.

Omaishoidon tuen palkkioluokkia koskeva aluehallituksen päätös on käsitelty väestökehityksen ja ikääntyneiden palveluiden lautakunnassa. Lisäksi aluehallitus siirsi 11.11.2025 tekemällään päätöksellään omaishoidon tuen palkkioluokkien voimaan saattamista tapahtuvaksi 1.7.2026, johon mennessä myös uudet omaishoidon tuen kriteerit tulee hyväksyä. Näin omaishoidon tuen palkkioluokkien euromääräiset etuudet alistettiin julkiselle keskustelulle, jolloin eri tahot pystyivät ottamaan niihin kantaa. Myös Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on ollut mukana valmistelussa.

Aluehallituksen 19.5.2026 § 141 päätöksellä on hyväksytty omaishoidon tuen toimintaohje ja myöntämisperusteet ja otettu käyttöön aiemmin hyväksytyt omaishoidon tuen palkkioluokat. Kyse on siis hyvinvointialueella noudatettavista yleisistä perusteista, eikä päätöksellä ratkaista yksittäisen omaishoitajan oikeutta omaishoidon tukeen, muuteta voimassa olevan omaishoitosopimuksen ehtoja tai päätetä yksittäisen hoitopalkkion määrästä. Mahdolliset yksittäistä omaishoitajaa koskevat ratkaisut tehdään erillisillä muutoksenhakukelpoisilla viranhaltijapäätöksillä.

Näin ollen päätöksen täytäntöönpano ei tee oikaisuvaatimusta hyödyttömäksi eikä vaaranna muutoksenhakijan oikeusturvaa. Mikäli aluehallituksen päätöstä myöhemmin muutettaisiin oikaisuvaatimuksen tai muutoksenhaun johdosta, muutokset voidaan ottaa huomioon myös yksittäisiä päätöksiä tehtäessä tai niitä muutettaessa. Asiassa ei siten ole esitetty sellaisia perusteita, joiden vuoksi päätöksen täytäntöönpano tulisi kieltää tai keskeyttää.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt vaatimukset voimassa olevien sopimusten ehtojen muuttamisesta, uuden sopimuksen oikeusvaikutuksista, sopimusmenettelystä sekä omaishoitajien yhdenvertaisesta kohtelusta eivät kohdistu aluehallituksen päätöksen lainmukaisuuteen, vaan sen mahdolliseen täytäntöönpanoon tai myöhempiin yksittäisiin hallintopäätöksiin. Täten näiden vaatimusten käsittely harkittaessa oikaisuvaatimuksen alaisen päätöksen lainmukaisuutta on epätarkoituksenmukaista. Esimerkiksi erimielisyydet omaishoitosopimusten tulkinnassa käsitellään lain omaishoidon tuesta 12 §:n mukaisesti erillisenä hallintoriitakanteena hallinto-oikeudessa.

Päätöksen toimeenpanon valmistelun yhteydessä ilmi käyneen sopimusten yhdenvertaisuusongelmien vuoksi on päädytty irtisanomaan kaikki ennen 1.7.2026 alkaneet toistaiseksi voimassa olevat omaishoitosopimukset ja valmistelemaan uudet omaishoitosopimukset, jotka tulevat voimaan 1.12.2026, näin varmistetaan omaishoitajien yhdenvertainen kohtelu.

Omaishoidon tuki on lakisääteinen määrärahasidonnainen sosiaalipalvelu, jonka myöntämisestä ja järjestämisestä vastaa hyvinvointialue. Täten on hyvinvointialueen itsehallintoon kuuluva asia määritellä omaishoidon tuen palkkioluokat, kunhan lain omaishoidon tuesta mukaisia vaatimuksia noudatetaan.

Täten on katsottava, ettei oikaisuvaatimuksessa ole tuotu sellaisia seikkoja esiin, joiden perusteella voitaisiin katsoa päätöksen olleen lainvastainen. Oikaisuvaatimus tulee näin ollen hylätä.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- hylätä oikaisuvaatimuksen perusteetomana.

Kokouskäsittely
Keskustelun kuluessa aluehallituksen jäsen Niina Immonen ehdotti Eija Salmen kannattamana, että oikaisuvaatimus hyväksytään.

Koska kokouksen kuluessa oli tehty kannatettu muutosehdotus, jota ei voitu yksimielisesti hyväksyä, asiasta oli äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi, että suoritetaan äänestys:

JAA esittelijän ehdotus

EI Niina Immosen ehdotus

Suoritettiin äänestys, jonka tuloksena:

JAA 11 ääntä (Atte Hölttä, Harri Lehtonen, Irmeli Elomaa, Sinikka Alenius, Juha Joutsenlahti, Juha Korkeaoja, Keijo Kerola, Helena Ollila, Anne Holmlund, Maarit Pirinen, Marika Uimaluoto)

EI 2 ääntä (Immonen Niina, Salmi Eija)

Äänestyksen perusteella aluehallituksen päätökseksi tuli esittelijän ehdotus.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Eriävä mielipide
Eija Salmi ja Niina Immonen jättivät asiassa eriävän mielipiteen.

Esteellisyys
Asko Aro-Heinilä ilmoitti olevansa esteellinen asian käsittelyssä (hallintolain 28 § 1 mom 1 kohta) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Tiedoksi
Oikaisuvaatimuksen tekijä

Aluehallitus, § 194,16.06.2026
Aluehallitus, § 502, 01.09.2026

§ 502
Vastine oikaisuvaatimukseen koskien omaishoidon tuen palkkioluokkia 2026

SATAHADno-2025-10918

Aluehallitus, 16.06.2026, § 194

Valmistelijat / lisätiedot:

Jaana Männikkö, jaana.mannikko@sata.fi

Hallintolain 50 § 1 momentin 3 kohdan perusteella viranomainen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos päätöstä tehdessä on tapahtunut menettelyvirhe.

Aluehallituksen 19.5.2026 tekemän päätöksen jälkeen on ilmennyt väitteitä päätöksiä rasittavasta menettelyvirheestä liittyen hallintolain 28 §:n mukaisiin esteellisyysperusteisiin. Oikeustilan ollessa tulkinnanvarainen katsoo aluehallitus parhaaksi tehdä uusi erillinen päätös.

Aluehallitus on kokouksessaan 11.11.2025 /§ 354 päättänyt hyväksyä esittelijän ehdotuksen mukaiset uudet omaishoidon palkkioluokat noudatettavaksi uusien omaishoidon kriteerien hyväksymisen jälkeen. Uudet kriteerit on hyväksytty kokouksessa 19.5.2026/ § 141. Kyseisen päätöksen jälkeen on ilmennyt, että 11.11.2025/ § 354 päätöstä rasitti muotovirhe, koska asian käsittelyyn osallistui esteellinen henkilö (hallintolain 28 § 1 mom 1 kohta).

Päätös on edellä mainitun johdosta syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja päätös tulee kumota sekä tehdä asiassa uusi päätös.

Satakunnan hyvinvointialueen lasten ja nuorten (alle 18- vuotiaat) omaishoidon tuen myöntämisperusteet ja hoitoisuusluokat valmistellaan osittain samanaikaisesti THL:n kanssa yhteistyössä (Omakari-hanke). Omaishoidon hoitopalkkioiden muutosesityksen yhteydessä Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen toimintaohje- ja myöntämisperusteet tullaan valmistelemaan yhteistyössä THL:n kanssa.

Tilanne Satakunnassa

Satakunnan hyvinvointialueella omaishoidon tuen hoitopalkkiot on jaettu neljään maksuluokkaan:

1. maksuluokka, hoitopalkkio 668,79 euroa kuukaudessa
2. maksuluokka, hoitopalkkio 1003,19 euroa kuukaudessa
3. maksuluokka, hoitopalkkio 1783,45 euroa kuukaudessa
4. maksuluokka, hoitopalkkio 1337,58 euroa kuukaudessa (hoidollisesti raskas siirtymävaihe)

Omaishoitotilanteen sitovuusajattelu uusissa myöntämisperusteissa

Hoitopalkkion taso määräytyy hoidon sitovuuden ja vaativuuden mukaan. Laki omaishoidon tuesta määrittelee vähimmäispalkkion suuruuden. Hoitopalkkioon tulee

vuosittain indeksitarkastukset. Omaishoidon tuen (kaikkien maksuluokkien) myöntämisen yleiset lakisääteiset edellytykset:

1) Henkilö tarvitsee alentuneen toimintakyvyn, sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen syyn vuoksi kotioloissa hoitoa ja muuta huolenpitoa.

2) Hoidettavan omainen tai muu läheinen henkilö on valmis vastaamaan hoidosta ja huolenpidosta tarpeellisten palveluiden avulla.

3) Hoitajan terveys ja toimintakyky vastaavat omaishoidon asettamia vaatimuksia.

4) Omaishoito yhdessä muiden sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa on hoidettavan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kannalta riittävää.

5) Hoidettavan koti on terveydellisiltä ja muilta olosuhteiltaan siellä annettavalle hoidolle sopiva.

6) Tuen myöntämisen arvioidaan olevan hoidettavan edun mukaista.

(Laki omaishoidon tuesta 2.12.2005/937).

Vielä valmisteluvaiheessa olevan Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen toimintaohjeen ja myöntämisperusteiden mukaan:

Tuen myöntäminen perustuu kokonaistilanteen yksilölliseen arviointiin, jossa huomioidaan omaishoitajan antaman hoidon vaativuus ja sitovuus, sekä valvonnan ja ohjauksen tarve. Jotta omaishoidon tuen myöntämisperusteet täyttyvät, tulee autettavalla henkilöllä olla tilanne, joka oikeuttaisi esimerkiksi sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden asiakkuuteen. Tähän ei riitä perheenjäsenten välinen tavanomainen auttaminen ja vastuu toisistaan.

Omaishoitotilanteen sitovuutta arvioidaan sen mukaan, kuinka paljon omaishoitaja osallistuu joka päivä apua tarvitsevan henkilön hoivaan ja huolenpitoon. Arvioinnissa tarkastellaan auttamista päivittäisissä henkilökohtaisissa toiminnoissa, kuten peseytymisessä, pukeutumisessa, ruokailujen järjestämisessä ja/tai syömisessä, WC-toiminnoissa ja hygienianhoidossa, lääkehoidon toteutumisessa sekä liikkumisissa ja siirtymisissä. Näissä tilanteissa omaishoitaja tarjoaa konkreettista fyysistä apua sekä usein myös ohjausta ja/tai valvontaa. Lisäksi huomioidaan hoidettavan kognitiivisia toimintoja, kuten muistitoiminnot, ymmärtäminen ja puheen tuottaminen. Hoito ja huolenpito voi olla myös pelkästään vaativaa valvontaa ja ohjausta, joka edellyttää omaishoitajan läsnäoloa hoidettavan kanssa lähes kokoaikaisesti.

Perheen kotitöitä ja kodin ulkopuolisia asiointeja ei huomioida omaishoidon tuen hoitoisuusluokkaa arvioitaessa. Kokonaistilanteen arvioinnissa otetaan huomioon omaishoitajan omaishoidettavalle antama päivittäisen henkilökohtaisen hoidon, ohjauksen ja valvonnan määrä.

Jos omaishoitajalla on enemmän kuin yksi virallinen omaishoidettava, arvioidaan kokonaistilannetta ja omaishoitajan antaman yksilökohtaisen hoidon osuus.

Omaishoidon sitovuuden arvioinnissa asiakkaalle laaditaan palvelutarpeen arviointi, jossa arvioidaan hoidettavan hoidon ja huolenpidon tarve, sekä palveluiden ja muun toiminnan kokonaisuus, millä asiakkaan tarpeisiin vastataan. Tämän jälkeen sovitaan,

missä määrin omaishoitaja vastaa hoidettavan henkilön hoidon tarpeisiin, ja arvioidaan omaishoitajan antaman avun sitovuus ja sen perusteella määrittyvä hoitopalkkio.

Omaishoitajan työssäkäynti voi vaikuttaa siihen, missä määrin omaishoitaja voi vastata hoidettavan hoidon ja huolenpidon tarpeisiin, eli hoidon sitovuuteen.

Esitys uusista maksuluokista ja hoitopalkkioista

Suomen hallitus esittää korotusta omaishoidon tuen vähimmäispalkkioon siten, että palkkio olisi 1.1.2026 lähtien 530 euroa kuukaudessa. Verrattuna vuoteen 2025 vähimmäispalkkio nousisi noin 58 euroa kuukaudessa, josta lakimuutoksen vaikutus olisi noin 46 euroa. Esitykseen on arvioitu vuosittain tehtävä palkkakertoimen mukainen korotus ja se muodostaisi loppuosan korotuksesta.

Esitetään, että Satakunnan hyvinvointialueella otetaan käyttöön uudet omaishoidon tuen maksuluokat ja hoitopalkkiot 1.7.2026 lukien korotettuna kalenterivuosittain työntekijän eläkelain (395/2006) 96§:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella.

Lisäksi nykyisestä neljännestä maksuluokasta luovutaan ja kolmas maksuluokka myönnetään sekä lyhytaikaisiin että pidemmän ajan tilanteisiin. Se myönnetään kaikille omaishoitajille, joilla on kolmatta luokkaa vastaava sitovuuden tilanne. Kolmas maksuluokka on myös raskaan siirtymävaiheen tilanne.

Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen maksuluokat ja hoitopalkkiot kaikille eri omaishoidon asiakasryhmille 1.7.2026:

1. maksuluokka, hoitopalkkio 530 euroa kuukaudessa
2. maksuluokka, hoitopalkkio 751,67 euroa kuukaudessa
3. maksuluokka, hoitopalkkio 1783,45 euroa kuukaudessa (myös hoidollisesti raskas siirtymävaihe)

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- kumota päätöksensä 11.11.2025 § 354,
- hyväksyä omaishoidon tuen palkkioluokat esitetyllä tavalla 1.7.2026 alkaen.

Kokouskäsittely
Keskustelun kuluessa aluehallituksen jäsen Niina Immonen ehdotti Eija Salmen kannattamana, että omaishoidon palkkioluokat hyväksytään väestökehityksen ja ikääntyneiden palveluiden lautakunnan ehdotuksen mukaisesti (omaishoidon palkkioluokkia on kolme (3) ja hoitopalkkioiden summat pysyvät ennallaan).

Koska kokouksen kuluessa oli tehty kannatettu muutosehdotus, jota ei voitu yksimielisesti hyväksyä, asiasta oli äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi, että suoritetaan äänestys:

JAA esittelijän ehdotus

EI Niina Immosen ehdotus

Suoritettiin äänestys, jonka tuloksena:

JAA 10 ääntä (Heidi Viljanen, Helena Ollila, Juha Korkeaoja, Anne Holmlund, Irmeli Elomaa, Harri Lehtonen, Juha Joutsenlahti, Sinikka Alenius, Atte Hölttä, Maarit Pirinen)

EI 2 ääntä (Niina Immonen, Eija Salmi)

TYHJÄ 1 ääni (Keijo Kerola)

Äänestyksen perusteella aluehallituksen päätökseksi tuli esittelijän ehdotus.

Tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen puheenjohtaja esitti pidettäväksi kokoustauon klo 10.39-10.46.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Eriävä mielipide
Niina Immonen ja Eija Salmi jättivät asiassa eriävän mielipiteen.

Esteellisyys
Asko Aro-Heinilä ilmoitti olevansa esteellinen asian käsittelyssä (hallintolain 28 § 1 mom 1 kohta) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Aluehallitus, 01.09.2026, § 502

Valmistelija / lisätiedot:

Anna Alarautalahti-Heurlin, anna.alarautalahti-heurlin@sata.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus ja täytäntöönpanokieltovaatimus, päätös §194 16.6.2026, allekirjoitettu
Verkkojulkisuus rajoitettu, Julkisuuslaki (621/1999) 16 § 3 mom
2 Korjattu lisäys ja täsmennys oikaisuvaatimukseen 30.6.2026
Verkkojulkisuus rajoitettu, Julkisuuslaki (621/1999) 16 § 3 mom
3 Lisäys ja täsmennys oikaisuvaatimukseen 30.6.2026
Verkkojulkisuus rajoitettu, Julkisuuslaki (621/1999) 16 § 3 mom

Satakunnan hyvinvointialueen aluehallitus on tehnyt kokouksessaan 16.6.2026 päätöksen § 194 *LISÄPYKÄLÄ Omaishoidon tuen palkkioluokat 2026*, jolla se kumosi aiemmin 11.11.2025 tehdyn päätöksen koskien omaishoidon tuen palkkioluokkia. Aiempaa päätöstä rasitti menettelyvirhe, joka kesäkuisella päätöksellä kumottiin.

Valittaja on tehnyt päätöksestä oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa.

Oikaisuvaatimuksessaan valittaja vaatii päätöstä kumottavaksi seuraavin perustein:

- Päätös on lainvastainen, sillä se on tehty tietoisena sen pohjan lainvastaisuudesta, ja tämä lainvastaisuus ulottuu kaikkiin jatkopäätöksiin;
- päätöstä ja sen pohjana olevia myöntämisperusteita valmisteltaessa on jätetty toteuttamatta omaishoitajien ja muiden asianosaisten kuuleminen;

Lisäksi valittaja vaatii oikaisuvaatimuksen alaisen päätöksen täytäntöönpanoa keskeytettäväksi hallintolain 49 f §:n nojalla.

Aluehallituksen 19.5.2026 tekemän päätöksen jälkeen on ilmennyt väitteitä päätöksiä rasittavasta menettelyvirheestä liittyen hallintolain 28 §:n mukaisiin esteellisyysperusteisiin. Oikeustilan ollessa tulkinnanvarainen, katsoi aluehallitus parhaaksi tehdä uusi erillinen päätös.

Aluehallitus on kokouksessaan 11.11.2025 /§ 354 päättänyt hyväksyä esittelijän ehdotuksen mukaiset uudet omaishoidon palkkioluokat noudatettavaksi uusien omaishoidon kriteerien hyväksymisen jälkeen. Uudet kriteerit on hyväksytty kokouksessa 19.5.2026/ § 141. Kyseisen päätöksen jälkeen on ilmennyt, että 11.11.2025/ § 354 päätöstä rasitti muotovirhe, koska asian käsittelyyn osallistui esteellinen henkilö (hallintolain 28 § 1 mom 1 kohta).

Päätös on edellä mainitun johdosta syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja näin ollen päätöskokonaisuutta mahdollisesti myöhemmin rasittava menettelyvirhe on korjattu 16.6.2026 § 194.

Hallintolain 50.1 § 3 kohdan nojalla hallintoviranomainen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe. Pykälän esitöiden mukaisesti menettelyvirhettä koskevissa tapauksissa viranomainen poistaisi virheellisen päätöksensä ja käsittelisi asian uudestaan poistaen puutteen menettelyssään. Uuden päätöksen tekemisestä alkaa kulua oma oikaisuvaatimusaikansa. Oikeusvaikutuksiltaan päätöksen poistaminen aiheuttaa tilanteen, jossa aikaisempaa päätöstä ei olisi koskaan ollutkaan. Näin ollen arviointi päätöksen mahdollisesta menettelyvirheestä tulisi kohdistaa ainoastaan korjaavaan päätökseen, tätä edeltäneet virheen rasittamat poistetut päätökset eivät vaikuta tähän arviointiin. Päinvastainen ajattelu, jossa HL 50 §:n nojalla tehtyä päätöstä edeltäneet päätökset ajateltaisiin esimerkiksi uuden päätöksen valmisteluaineistona, muodostaisi tilanteen, jossa asiavirheen korjaaminen menettelyvirheen perusteella ei olisi tosiasiallisesti edes mahdollista.

Oikaisuvaatimuksessa on vedottu hallintolain 34 §:n mukaiseen asian selvittämisen ja asianosaisten kuulemisen laiminlyöntiin. Aluehallituksen päätös 16.6.2026 § 194 ei kuitenkaan koske yksittäisen omaishoitajan oikeutta, etua tai velvollisuutta, vaan sillä on hyväksytty omaishoidon tuen palkkioluokat. Päätöksessä ei ratkaista yksittäisiä omaishoidon tukea koskevia asioita, näin ollen hallintolain asian selvittämistä ja asianosaisen kuulemista koskevat säännökset eivät edellytä erikseen jokaisen omaishoitajan yksilöllistä kuulemista ennen yleisten myöntämisperusteiden hyväksymistä.

Aluehallituksen 16.6.2026 § 194 päätöksellä on kumottu aiempi 11.11.2025 tehty päätös omaishoidon tuen palkkioluokista ja ratkaistu asia uudelleen. Kyse on siis hyvinvointialueella noudatettavista yleisistä perusteista, eikä päätöksellä ratkaista yksittäisen omaishoitajan oikeutta omaishoidon tukeen, muuteta voimassa olevan omaishoitosopimuksen ehtoja tai päätetä yksittäisen hoitopalkkion määrästä.

Mahdolliset yksittäistä omaishoitajaa koskevat ratkaisut tehdään erillisillä muutoksenhakukelpoisilla viranhaltijapäätöksillä. Näin ollen päätöksen täytäntöönpano ei tee oikaisuvaatimusta hyödyttömäksi eikä vaaranna muutoksenhakijan oikeusturvaa. Mikäli aluehallituksen päätöstä myöhemmin muutettaisiin oikaisuvaatimuksen tai muutoksenhaun johdosta, muutokset voidaan ottaa huomioon myös yksittäisiä päätöksiä tehtäessä tai niitä muutettaessa. Asiassa ei siten ole esitetty sellaisia perusteita, joiden vuoksi päätöksen täytäntöönpano tulisi kieltää tai keskeyttää.

Päätöksen toimeenpanon valmistelun yhteydessä ilmi käyneen sopimusten yhdenvertaisuusongelmien vuoksi on päädytty irtisanomaan kaikki ennen 1.7.2026 alkaneet toistaiseksi voimassa olevat omaishoitosopimukset ja valmistelemaan uudet omaishoitosopimukset, jotka tulevat voimaan 1.12.2026. Tällä tavoin varmistetaan omaishoitajien yhdenvertainen kohtelu.

Omaishoidon tuki on lakisääteinen määrärahasidonnainen sosiaalipalvelu, jonka myöntämisestä ja järjestämisestä vastaa hyvinvointialue. Täten on hyvinvointialueen itsehallintoon kuuluva asia määritellä omaishoidon tuen palkkioluokat, kunhan lain omaishoidon tuesta mukaisia vaatimuksia noudatetaan.

Täten on katsottava, ettei oikaisuvaatimuksessa ole tuotu sellaisia seikkoja esiin, joiden perusteella voitaisiin katsoa päätöksen olleen lainvastainen. Oikaisuvaatimus tulee näin ollen hylätä.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana.

Kokouskäsittely
Keskustelun kuluessa aluehallituksen jäsen Eija Salmi ehdotti Niina Immosen kannattamana, että oikaisuvaatimus hyväksytään.

Koska kokouksen kuluessa oli tehty kannatettu muutosehdotus, jota ei voitu yksimielisesti hyväksyä, asiasta oli äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi, että suoritetaan äänestys:

JAA esittelijän ehdotus

EI Eija Salmen ehdotus

Suoritettiin äänestys, jonka tuloksena:

JAA 11 ääntä (Atte Hölttä, Harri Lehtonen, Irmeli Elomaa, Sinikka Alenius, Juha Joutsenlahti, Juha Korkeaoja, Keijo Kerola, Helena Ollila, Anne Holmlund, Maarit Pirinen, Marika Uimaluoto)

EI 2 ääntä (Immonen Niina, Salmi Eija)

Äänestyksen perusteella aluehallituksen päätökseksi tuli esittelijän ehdotus.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Eriävä mielipide
Eija Salmi ja Niina Immonen jättivät asiassa eriävän mielipiteen.

Esteellisyys
Asko Aro-Heinilä ilmoitti olevansa esteellinen asian käsittelyssä (hallintolain 28 § 1 mom 1 kohta) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Tiedoksi
Oikaisuvaatimuksen tekijä

Aluehallitus, § 194,16.06.2026
Aluehallitus, § 503, 01.09.2026

§ 503
Vastine oikaisuvaatimukseen koskien omaishoidon tuen palkkioluokkia 2026

SATAHADno-2025-10918

Aluehallitus, 16.06.2026, § 194

Valmistelijat / lisätiedot:

Jaana Männikkö, jaana.mannikko@sata.fi

Hallintolain 50 § 1 momentin 3 kohdan perusteella viranomainen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos päätöstä tehdessä on tapahtunut menettelyvirhe.

Aluehallituksen 19.5.2026 tekemän päätöksen jälkeen on ilmennyt väitteitä päätöksiä rasittavasta menettelyvirheestä liittyen hallintolain 28 §:n mukaisiin esteellisyysperusteisiin. Oikeustilan ollessa tulkinnanvarainen katsoo aluehallitus parhaaksi tehdä uusi erillinen päätös.

Aluehallitus on kokouksessaan 11.11.2025 /§ 354 päättänyt hyväksyä esittelijän ehdotuksen mukaiset uudet omaishoidon palkkioluokat noudatettavaksi uusien omaishoidon kriteerien hyväksymisen jälkeen. Uudet kriteerit on hyväksytty kokouksessa 19.5.2026/ § 141. Kyseisen päätöksen jälkeen on ilmennyt, että 11.11.2025/ § 354 päätöstä rasitti muotovirhe, koska asian käsittelyyn osallistui esteellinen henkilö (hallintolain 28 § 1 mom 1 kohta).

Päätös on edellä mainitun johdosta syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja päätös tulee kumota sekä tehdä asiassa uusi päätös.

Satakunnan hyvinvointialueen lasten ja nuorten (alle 18- vuotiaat) omaishoidon tuen myöntämisperusteet ja hoitoisuusluokat valmistellaan osittain samanaikaisesti THL:n kanssa yhteistyössä (Omakari-hanke). Omaishoidon hoitopalkkioiden muutosesityksen yhteydessä Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen toimintaohje- ja myöntämisperusteet tullaan valmistelemaan yhteistyössä THL:n kanssa.

Tilanne Satakunnassa

Satakunnan hyvinvointialueella omaishoidon tuen hoitopalkkiot on jaettu neljään maksuluokkaan:

1. maksuluokka, hoitopalkkio 668,79 euroa kuukaudessa
2. maksuluokka, hoitopalkkio 1003,19 euroa kuukaudessa
3. maksuluokka, hoitopalkkio 1783,45 euroa kuukaudessa
4. maksuluokka, hoitopalkkio 1337,58 euroa kuukaudessa (hoidollisesti raskas siirtymävaihe)

Omaishoitotilanteen sitovuusajattelu uusissa myöntämisperusteissa

Hoitopalkkion taso määräytyy hoidon sitovuuden ja vaativuuden mukaan. Laki omaishoidon tuesta määrittelee vähimmäispalkkion suuruuden. Hoitopalkkioon tulee

vuosittain indeksitarkastukset. Omaishoidon tuen (kaikkien maksuluokkien) myöntämisen yleiset lakisääteiset edellytykset:

1) Henkilö tarvitsee alentuneen toimintakyvyn, sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen syyn vuoksi kotioloissa hoitoa ja muuta huolenpitoa.

2) Hoidettavan omainen tai muu läheinen henkilö on valmis vastaamaan hoidosta ja huolenpidosta tarpeellisten palveluiden avulla.

3) Hoitajan terveys ja toimintakyky vastaavat omaishoidon asettamia vaatimuksia.

4) Omaishoito yhdessä muiden sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa on hoidettavan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kannalta riittävää.

5) Hoidettavan koti on terveydellisiltä ja muilta olosuhteiltaan siellä annettavalle hoidolle sopiva.

6) Tuen myöntämisen arvioidaan olevan hoidettavan edun mukaista.

(Laki omaishoidon tuesta 2.12.2005/937).

Vielä valmisteluvaiheessa olevan Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen toimintaohjeen ja myöntämisperusteiden mukaan:

Tuen myöntäminen perustuu kokonaistilanteen yksilölliseen arviointiin, jossa huomioidaan omaishoitajan antaman hoidon vaativuus ja sitovuus, sekä valvonnan ja ohjauksen tarve. Jotta omaishoidon tuen myöntämisperusteet täyttyvät, tulee autettavalla henkilöllä olla tilanne, joka oikeuttaisi esimerkiksi sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden asiakkuuteen. Tähän ei riitä perheenjäsenten välinen tavanomainen auttaminen ja vastuu toisistaan.

Omaishoitotilanteen sitovuutta arvioidaan sen mukaan, kuinka paljon omaishoitaja osallistuu joka päivä apua tarvitsevan henkilön hoivaan ja huolenpitoon. Arvioinnissa tarkastellaan auttamista päivittäisissä henkilökohtaisissa toiminnoissa, kuten peseytymisessä, pukeutumisessa, ruokailujen järjestämisessä ja/tai syömisessä, WC-toiminnoissa ja hygienianhoidossa, lääkehoidon toteutumisessa sekä liikkumisissa ja siirtymisissä. Näissä tilanteissa omaishoitaja tarjoaa konkreettista fyysistä apua sekä usein myös ohjausta ja/tai valvontaa. Lisäksi huomioidaan hoidettavan kognitiivisia toimintoja, kuten muistitoiminnot, ymmärtäminen ja puheen tuottaminen. Hoito ja huolenpito voi olla myös pelkästään vaativaa valvontaa ja ohjausta, joka edellyttää omaishoitajan läsnäoloa hoidettavan kanssa lähes kokoaikaisesti.

Perheen kotitöitä ja kodin ulkopuolisia asiointeja ei huomioida omaishoidon tuen hoitoisuusluokkaa arvioitaessa. Kokonaistilanteen arvioinnissa otetaan huomioon omaishoitajan omaishoidettavalle antama päivittäisen henkilökohtaisen hoidon, ohjauksen ja valvonnan määrä.

Jos omaishoitajalla on enemmän kuin yksi virallinen omaishoidettava, arvioidaan kokonaistilannetta ja omaishoitajan antaman yksilökohtaisen hoidon osuus.

Omaishoidon sitovuuden arvioinnissa asiakkaalle laaditaan palvelutarpeen arviointi, jossa arvioidaan hoidettavan hoidon ja huolenpidon tarve, sekä palveluiden ja muun toiminnan kokonaisuus, millä asiakkaan tarpeisiin vastataan. Tämän jälkeen sovitaan,

missä määrin omaishoitaja vastaa hoidettavan henkilön hoidon tarpeisiin, ja arvioidaan omaishoitajan antaman avun sitovuus ja sen perusteella määrittyvä hoitopalkkio.

Omaishoitajan työssäkäynti voi vaikuttaa siihen, missä määrin omaishoitaja voi vastata hoidettavan hoidon ja huolenpidon tarpeisiin, eli hoidon sitovuuteen.

Esitys uusista maksuluokista ja hoitopalkkioista

Suomen hallitus esittää korotusta omaishoidon tuen vähimmäispalkkioon siten, että palkkio olisi 1.1.2026 lähtien 530 euroa kuukaudessa. Verrattuna vuoteen 2025 vähimmäispalkkio nousisi noin 58 euroa kuukaudessa, josta lakimuutoksen vaikutus olisi noin 46 euroa. Esitykseen on arvioitu vuosittain tehtävä palkkakertoimen mukainen korotus ja se muodostaisi loppuosan korotuksesta.

Esitetään, että Satakunnan hyvinvointialueella otetaan käyttöön uudet omaishoidon tuen maksuluokat ja hoitopalkkiot 1.7.2026 lukien korotettuna kalenterivuosittain työntekijän eläkelain (395/2006) 96§:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella.

Lisäksi nykyisestä neljännestä maksuluokasta luovutaan ja kolmas maksuluokka myönnetään sekä lyhytaikaisiin että pidemmän ajan tilanteisiin. Se myönnetään kaikille omaishoitajille, joilla on kolmatta luokkaa vastaava sitovuuden tilanne. Kolmas maksuluokka on myös raskaan siirtymävaiheen tilanne.

Satakunnan hyvinvointialueen omaishoidon tuen maksuluokat ja hoitopalkkiot kaikille eri omaishoidon asiakasryhmille 1.7.2026:

1. maksuluokka, hoitopalkkio 530 euroa kuukaudessa
2. maksuluokka, hoitopalkkio 751,67 euroa kuukaudessa
3. maksuluokka, hoitopalkkio 1783,45 euroa kuukaudessa (myös hoidollisesti raskas siirtymävaihe)

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- kumota päätöksensä 11.11.2025 § 354,
- hyväksyä omaishoidon tuen palkkioluokat esitetyllä tavalla 1.7.2026 alkaen.

Kokouskäsittely
Keskustelun kuluessa aluehallituksen jäsen Niina Immonen ehdotti Eija Salmen kannattamana, että omaishoidon palkkioluokat hyväksytään väestökehityksen ja ikääntyneiden palveluiden lautakunnan ehdotuksen mukaisesti (omaishoidon palkkioluokkia on kolme (3) ja hoitopalkkioiden summat pysyvät ennallaan).

Koska kokouksen kuluessa oli tehty kannatettu muutosehdotus, jota ei voitu yksimielisesti hyväksyä, asiasta oli äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi, että suoritetaan äänestys:

JAA esittelijän ehdotus

EI Niina Immosen ehdotus

Suoritettiin äänestys, jonka tuloksena:

JAA 10 ääntä (Heidi Viljanen, Helena Ollila, Juha Korkeaoja, Anne Holmlund, Irmeli Elomaa, Harri Lehtonen, Juha Joutsenlahti, Sinikka Alenius, Atte Hölttä, Maarit Pirinen)

EI 2 ääntä (Niina Immonen, Eija Salmi)

TYHJÄ 1 ääni (Keijo Kerola)

Äänestyksen perusteella aluehallituksen päätökseksi tuli esittelijän ehdotus.

Tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen puheenjohtaja esitti pidettäväksi kokoustauon klo 10.39-10.46.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Eriävä mielipide
Niina Immonen ja Eija Salmi jättivät asiassa eriävän mielipiteen.

Esteellisyys
Asko Aro-Heinilä ilmoitti olevansa esteellinen asian käsittelyssä (hallintolain 28 § 1 mom 1 kohta) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Aluehallitus, 01.09.2026, § 503

Valmistelija / lisätiedot:

Anna Alarautalahti-Heurlin, anna.alarautalahti-heurlin@sata.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus, omaishoidon tuen palkkioluokat 2026
Verkkojulkisuus rajoitettu, Julkisuuslaki (621/1999) 16 § 3 mom
2 Oikaisuvaatimus, aluehallituksen päätös 16.6.2026 § 194
Verkkojulkisuus rajoitettu, Julkisuuslaki (621/1999) 16 § 3 mom

Satakunnan hyvinvointialueen aluehallitus on tehnyt kokouksessaan 16.6.2026 päätöksen § 194 *LISÄPYKÄLÄ Omaishoidon tuen palkkioluokat 2026,* jolla se kumosi aiemmin 11.11.2025 tehdyn päätöksen koskien omaishoidon tuen palkkioluokkia. Aiempaa päätöstä rasitti menettelyvirhe, joka kesäkuisella päätöksellä kumottiin.

Valittajat tekivät päätöksestä oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa.

Oikaisuvaatimuksessaan valittajat vaativat, että aluehallitus

- kumoaa 16.6.2026 § 194 päätöksen siltä osin kuin sitä sovelletaan voimassa olevien omaishoitosopimusten olennaisten ehtojen, erityisesti hoitopalkkion

määrän, heikentämiseen ilman yksilöllistä arviointia, kuulemista ja muutoksenhakukelpoista päätöstä;
- muuttaa päätöstä vähintään siten, että se ei koske jo voimassa olevia omaishoitosopimuksia eikä heikennä niiden ehtoja ilman erillistä yksilöllistä päätöstä ja muutoksenhakuohjetta;
- päättää, ettei uusia palkkioluokkia panna täytäntöön oikaisuvaatimuksen tekijöiden osalta ennen kuin asia on käsitelty lainmukaisesti, muutoksenhakuaika on kulunut ja mahdolliset muutoksenhaut on ratkaistu;
- toteaa, ettei oikaisuvaatimuksen tekijöille toimitettu uusi omaishoitosopimus voi sellaisenaan muuttaa voimassa olevan omaishoitosopimuksen ehtoja eikä allekirjoittamatta jättämistä voida tulkita irtisanoutumiseksi;
- antaa kirjallisen selvityksen siitä, miksi uusi omaishoitosopimus on lähetetty allekirjoitettavaksi vain osalle omaishoitajista ja miten menettelyn yhdenvertaisuus on varmistettu

Aluehallituksen 16.6.2026 § 194 päätöksellä on kumottu aiempi 11.11.2025 tehty päätös omaishoidon tuen palkkioluokista ja ratkaistu asia uudelleen. Kyse on siis hyvinvointialueella noudatettavista yleisistä perusteista, eikä päätöksellä ratkaista yksittäisen omaishoitajan oikeutta omaishoidon tukeen, muuteta voimassa olevan omaishoitosopimuksen ehtoja tai päätetä yksittäisen hoitopalkkion määrästä. Mahdolliset yksittäistä omaishoitajaa koskevat ratkaisut tehdään erillisillä muutoksenhakukelpoisilla viranhaltijapäätöksillä. Näin ollen päätöksen täytäntöönpano ei tee oikaisuvaatimusta hyödyttömäksi eikä vaaranna muutoksenhakijan oikeusturvaa. Mikäli aluehallituksen päätöstä myöhemmin muutettaisiin oikaisuvaatimuksen tai muutoksenhaun johdosta, muutokset voidaan ottaa huomioon myös yksittäisiä päätöksiä tehtäessä tai niitä muutettaessa. Asiassa ei siten ole esitetty sellaisia perusteita, joiden vuoksi päätöksen täytäntöönpano tulisi kieltää tai keskeyttää.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt vaatimukset voimassa olevien sopimusten ehtojen muuttamisesta, uuden sopimuksen oikeusvaikutuksista, sopimusmenettelystä sekä omaishoitajien yhdenvertaisesta kohtelusta eivät kohdistu aluehallituksen päätöksen lainmukaisuuteen, vaan sen mahdolliseen täytäntöönpanoon tai myöhempiin yksittäisiin hallintopäätöksiin. Täten näiden vaatimusten käsittely harkittaessa oikaisuvaatimuksen alaisen päätöksen lainmukaisuutta on epätarkoituksenmukaista. Esimerkiksi erimielisyydet omaishoitosopimusten tulkinnassa käsitellään lain omaishoidon tuesta 12 §:n mukaisesti erillisenä hallintoriitakanteena hallinto-oikeudessa.

Päätöksen toimeenpanon valmistelun yhteydessä ilmi käyneen sopimusten yhdenvertaisuusongelmien vuoksi on päädytty irtisanomaan kaikki ennen 1.7.2026 alkaneet toistaiseksi voimassa olevat omaishoitosopimukset ja valmistelemaan uudet omaishoitosopimukset, jotka tulevat voimaan 1.12.2026, näin varmistetaan omaishoitajien yhdenvertainen kohtelu.

Omaishoidon tuki on lakisääteinen määrärahasidonnainen sosiaalipalvelu, jonka myöntämisestä ja järjestämisestä vastaa hyvinvointialue. Täten on hyvinvointialueen itsehallintoon kuuluva asia määritellä omaishoidon tuen palkkioluokat, kunhan lain omaishoidon tuesta mukaisia vaatimuksia noudatetaan.

Täten on katsottava, ettei oikaisuvaatimuksessa ole tuotu sellaisia seikkoja esiin, joiden perusteella voitaisiin katsoa päätöksen olleen lainvastainen. Oikaisuvaatimus tulee näin ollen hylätä.

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana.

Kokouskäsittely
Keskustelun kuluessa aluehallituksen jäsen Niina Immonen ehdotti Eija Salmen kannattamana, että oikaisuvaatimus hyväksytään.

Koska kokouksen kuluessa oli tehty kannatettu muutosehdotus, jota ei voitu yksimielisesti hyväksyä, asiasta oli äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi, että suoritetaan äänestys:

JAA esittelijän ehdotus

EI Niina Immosen ehdotus

Suoritettiin äänestys, jonka tuloksena:

JAA 11 ääntä (Atte Hölttä, Harri Lehtonen, Irmeli Elomaa, Sinikka Alenius, Juha Joutsenlahti, Juha Korkeaoja, Keijo Kerola, Helena Ollila, Anne Holmlund, Maarit Pirinen, Marika Uimaluoto)

EI 2 ääntä (Immonen Niina, Salmi Eija)

Äänestyksen perusteella aluehallituksen päätökseksi tuli esittelijän ehdotus.

Tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen puheenjohtaja esitti pidettäväksi kokoustauon klo 12.55-13.37.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Eriävä mielipide
Eija Salmi ja Niina Immonen jättivät asiassa eriävän mielipiteen.

Esteellisyys
Asko Aro-Heinilä ilmoitti olevansa esteellinen asian käsittelyssä (hallintolain 28 § 1 mom 1 kohta) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Tiedoksi
Oikaisuvaatimuksen tekijä

§ 504
Hyvinvointialuejohtajan päätöspöytäkirjat

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Ei uusia päätöksiä.

Päätös
Ei uusia päätöksiä.

§ 505
Muut asiat

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Ei muita asioita.

Päätös
Ei muita asioita.

§ 506
Tiedoksi merkittävät asiat

Oheismateriaali

1 Turun hallinto-oikeuden päätös 19.8.2026
Verkkojulkisuus rajoitettu,

Tiedoksi merkittävissä asioissa:

1. Turun hallinto-oikeuden päätös 1591/2026

Ehdotus
Esittelijä: Tero Mäkiranta, hyvinvointialuejohtaja

Merkitään tiedoksi.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Aluevalitusohje

§499, §500, §501, §502, §503

Aluevalitusohje

Tähän päätökseen haetaan muutosta aluevalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

– se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa *(asianosainen)*, sekä

– hyvinvointialueen jäsen.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana. Paperinen valituskirjelmä on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantoa päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta.

Kirjeitse tapahtuvan tiedoksiannon kohdalla asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen

lähettämisestä. Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä asiakirjasta katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen.

Päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä**.** Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Valitusperusteet

Aluevalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

– päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
– päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
– päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä**.**

Valitusviranomainen

Aluevalitus tehdään Turun hallinto-oikeudelle.

Valitus tehdään ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.

Valituksen voi tehdä myös postitse.

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku
Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, Turku
Sähköpostiosoite: turku.hao@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 42414
Puhelinnumero: 029 56 42410
Kirjaamon aukioloaika: 8.00 - 16.15

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)

2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)

3) vaatimusten perustelut

4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja

on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen

2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;

3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Tuomioistuinmaksulaki löytyy verkosta osoitteesta: https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455

Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy tuomioistuinlaitoksen sivuilta:

https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijajulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html

Maksua ei peritä eräissä asiaryhmissä (esimerkiksi yksityishenkilön vireille panemissa sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) tai terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitettua palvelua tai etuutta koskevissa asioissa tai lastensuojelulain mukaisissa asioissa) eikä myöskään, mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksua ei myöskään peritä, jos asiaa ei tutkita tai asia ratkaisematta palautetaan alemman viranomaisen käsiteltäväksi tai jos hallinto-oikeus muuttaa alemman viranomaisen päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksuvelvollinen on vireille panija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Satakunnan hyvinvointialueen kirjaamosta.

Postiosoite: Sairaalantie 3, 28500 Pori

Sähköpostiosoite: kirjaamo@sata.fi

Puhelinnumero: 044 707 7781

Kirjaamon aukioloaika: ma - pe klo 9 - 15

Muutoksenhakukielto

§484, §485, §486, §487, §488, §489, §492, §493, §494, §504, §505, §506

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä lain hyvinvointialueesta 141 §:n nojalla oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Oikaisuvaatimus

§490, §491, §495, §496, §497, §498

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä aluehallitukselle kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä se, johon päätös kohdistuu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä Satakunnan hyvinvointialueen jäsen.

Oikaisuvaatimus on toimitettava aluehallitukselle osoitettuna hyvinvointialueen kirjaamoon, osoite Sairaalantie 3, 28500 Pori tai sähköisesti kirjaamo@sata.fi, neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, mainittua päivää lukuun ottamatta.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksesta tulee ilmetä oikaistavaksi vaadittu päätös sekä muutosvaatimukset perusteluineen. Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.